

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah.
Velja za vse leto... \$3.00
Ima 10.000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The only Slovenian daily
in the United States
Issued every day except
Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. NO. 219. — ŠTEV. 219. NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 17, 1915. — PETEK, 17. SEPTEMBRA, 1915. VOLUME XXIII. — LETNIK XXIII.

CAR NIKOLAJ JE RAZPUSTIL DUMO. MACKENSENOVE ČETE ZAVZELE PINSK.

NA VZHODNEM BOJIŠČU SE NI NIČ POSEBNEGA PRIPETILO. — HINDENBURG SE Približuje Vilni. — VSLED RAZPUSTITVE DUME JE RUSKO LJUDSTVO SILNO RAZBURJENO. — POSLANCI SE BODO SESTALI ŠELE MESECA NOVEMBRA. — DELAVCI, KI BODO ZASTAVKALI V RUSKIH TOVARNAH ZA MUNICIJO, SE BODO MORALI ZAGOVARJATI ZARADI VELEIZDAJE. — RUMUNSKA JE PRIPRAVLJENA NA VOJNO.

Položaj na vzhodnem bojišču.
Dunaj, Avstrija, 16. septembra. Poročilo, ki ga je izdalo danes vojno ministrstvo, se glasi:

Rusi so si na vse načine prizadevali, da bi pognali nazaj naše krilo, ki se nahaja v vzhodnem delu Galicije, pa se jim ni posrečilo. Sovražnik je večeraj porabil ogromno množico municije, pa ni ničesar opravil. Naše čete so zavzele vas Zebrow ter vjele 12 častnikov in 1900 mož. V Voloniji smo odbili vse sovražniške napade. Pri Novo Porjajevu se je posrečilo Rusom dospeti na zapadni breg reke Ikve. Naslednji dan smo jih pognali zopet nazaj.

Nemško poročilo.
Berlin, Nemčija, 16. septembra. Uradno poročilo se glasi: — Armada generala Hindenburga prodira na levem bregu reke Dvigne v smeri proti Rigi. Severno od Vilne Nemci prav dobro napredujejo. Čete bavarskega princa Leopolda dobro napredujejo, armada generala Mackensena je zavzela Pinsk. Na ostali fronti je položaj neizpremenjen.

Petrograjsko poročilo.
Petrograd, Rusija, 16. sept. — Kljub temu, da je sovražnik že v neposredni bližini Dvinska in Vilne, se nam še ni zdelo potrebno umakniti se. V kratkem času se bo vnela velika bitka, ki bo najbrže odločilna. — V okolici Tarnopola prav dobro napredujemo.

Položaj na Ruskem.
Berlin, Nemčija, 16. septembra. Tukajšnje časopise je mnenja, da je revolucija v Rusiji neizogibna. Vest, da je odstavljen veliki knez Nikolaj Nikolajevič je zelo neugodno uplivala na vse vojaštvo. Veliki knez je bil pri vojakih veliko bolj priljubljen, kakor pa car. Se celo oni Rusi, ki so bili prepričani, da mora Rusija zmagati, so začeli obupavati.

Ruske rezerve.
Petrograd, Rusija, 16. sept. — Car je izdal ukaz, v katerem naznanja, da se morajo vsi rezervisti javiti pri svojih zastavah.

Ruska дума razpuščena.
Petrograd, Rusija, 16. sept. — Car je razpustil danes rusko dumo, ki bo začela najbrže šele sredi meseca novembra zborovati.

Tursko-bolgarska pogodba.
Rim, Italija, 15. septembra. — Iz Bukarešte poročajo, da so Turki že začeli izpolnjevati turško-bolgarsko pogodbo.

Nemški štabni častniki.
London, Anglija, 16. septembra. Turški sultan bo koncem tega meseca izdal "irade", ki bo ratificirala turško-bolgarsko pogodbo.

Bolgarska.
Petrograd, Rusija, 16. sept. — Iz Sofije poročajo, da je bolgarska vlada prenehala z mobilizacijo. Nekatere rezerve so bile odpuščene.

Londonsko poročilo.
London, Anglija, 16. septembra. Reuterjeva agencija je dobila iz Petrograda brzojavko, da je duma

Z zapadnih bojišč. Zmaga Nemcev v Argonih.

Armada nemškega kronprinca je zavzela francoske pozicije po nasokih z bajoneti.

ARTILERIJSKI BOJI.
Francozi bodo vpoklicali letnik 1917, ki šteje 400.000 mladih mož. Vojne zahteve.

Berlin, Nemčija, 16. septembra. Prekmorska agentura je danes sporočila: "Vesti o zadnji zmagi armade nemškega prestolonaslednika v Argonih se je sprejelo z velikim navdušenjem." Poročila s fronte pravijo, da so bile čete pod vodstvom generala pl. Mudra pripravljene za akcijo na vse zgodaj jutraj. Ob 8. uri je pričela streljati artilerija s strašansko silo. Dež projektilov je razdejal francoske zakope ter omajal moralo francoskih čet.

Angleške izgube.
London, Anglija, 16. septembra. Do 21. avgusta so izgubili Angleži pri Dardanelah 87.000 mož; od teh jih je bilo 17.000 mrtvih.

Podmorski čoln.
London, Anglija, 16. septembra. Admiraliteta naznanja, da se je skorajgotovo potopil v Dardanelah angleški podmorski čoln "E 7".

Francosko poročilo.
Paris, Francija, 16. septembra. Vojno ministrstvo je izdalo danes sledeče poročilo:

Vojne operacije.
Carigrad, Turčija, 16. sept. — Danes je bilo tukaj sledeče uradno razglašeno:

Pričakovana ofenziva.
Velika ojačenja, katera so dobili Avstrijci, kažejo, da se bo pričelo z ofenzivo.

Napad planinskih čet.
Rim, Italija, 16. septembra. — Vojno ministrstvo poroča, da so dne 14. septembra italijanske planinske čete napadle avstrijske pozicije na Cresta Villacorna. Te pozicije se je razdejal v Italijani so se vrnili (ne da bi se jih izšlo).

Parnik se bo morda potopil.
Liverpool, Anglija, 16. sept. — Johnston parnik "Quernmore", ki leži ob Hornby doku, je v nevarnosti, da se potopi in sicer vsled požara, ki je izbruhnil v spodnjem prostoru, kjer se nahaja tovor predvaja.

Ustavljen parnik.
London, Anglija, 16. sept. — Angleške oblasti so ustavile ameriški petrolejski parnik "Muscoogee", ki se je nahajal na poti iz New Orleans v Gothenburg ter danski parnik "Polarstjernen", na poti iz Baltimora v Gothenburg.

Svarilo senatorja Lewis iz Illinoisa.

Senator Lewis iz Chicaga je prepričan, da bo nastopila kriza vsled vojnih posojil zaveznikov.

Bankirji so prepričani, da bodo Angleži in Francozi zadovoljni s polovico milijarde.

Chicago, Ill., 16. septembra. — V nekem pismu na zveznega zakladniškega tajnika McAdooja in zvezni rezervni svet daje senator Lewis iz Illinoisa izraza bojazni, da bo vrglo posojilo zaveznikom v Združenih državah slednje v finančno krizo kot je bila ona leta 1873 ter 1893. Takratne finančne krize so nastale vsled prizadevanja v tej deželi, da se prepreči polom v Evropi. Lewis navaja, da bi posojilo 1000 milijonov dolarjev, katero hočejo imeti zavezniki, posrkalo polovico denarja v gotovini, ki je tej deželi na razpolago. Narodi, katerim bi se posodilo to svoto, bi jo porabili tekom 60 dni, če rabijo \$15 milijonov na dan.

Washington, D. C., 16. sept. — William J. Bryan, prejšnji državni tajnik, se je danes izjavil proti posojilu v znesku \$1.000.000.000 za zaveznike. On je rekel, da niso posojila na vojskujoče se proti določbam mednarodnega prava, da pa ogroža posojilo, katero iščeta Anglija in Francija, nevtralnost Združenih držav, ker bi imel potem velik del prebivalstva materjalni interes pri uspehih enega dela vojskujočih se držav.

Stališče Washingtona.
Washington, D. C., 16. sept. — Odločitev angleškega priznega sodišča ni povzročila tukaj nikakega presenečenja, ker se je kaj takega pričakovalo. Ne vrjame se, da bi posredoval državni departament, na noben način pa ne prejme, dokler ne bodo izrpana vsa postavna sredstva prizadetih.

Opis zračnega napada.
Berlin, Nemčija, 16. sept. — Nemška admiraliteta je objavila danes poročilo glede napada Zepelinov na London v pretekli sredi. V poročilu se glasi, da so nemške zračne križarke napadle ponoči zapadni del mesta Londona, velike tornvice v bližini pristanišča Norwich ter železnicovarne v Middleborough.

Dnevne izgube Angležev.
London, Anglija, 16. sept. — V današnjem oficijelnem seznamu izgub se navaja imena 2344 častnikov in mož, ki so bili ubiti, ranjeni ali katere se pogreša. Seznan obsega vse fronte.

Cela družina umorjena.
Hattisburg, Miss., 16. sept. — Farmerja James N. Lee, njegovo dvajsetletno ženo in dve leti staro hčerko so našli umorjene na farmi nekako šest milj od McLaurin. Sestra farmerja je prišla na obisk ter našla brata in družino umorjeno. Dosedaj se še ne ve, če je bil izvršen umor ali če gre za umor in samomor.

Zaplenjeni tovari.

Angleško prizno sodišče je zaplenilo tovore štirih parnikov z ameriškiimi produkti.

London, Anglija, 16. sept. — Angleško prizno sodišče je zaplenilo danes večji del tovarov štirih parnikov, ki so obstajali iz ameriških produktov. Vrednost tega konfisciranega blaga znaša 15 milijonov dolarjev.

Priproglavitvi razsodbe je rekel sodnik, da je večje število ameriških eksporterjev vprizorilo poskus, da obidejo angleško blokado s tem, da izdajo napačne manifeste. Sodnik je nadalje trdil, da je bil pravi cilj blaga Nemčija in da je bilo namenjeno za nemške vojske in mornariške oblasti. Rekel je tudi, da gre trinajstkrat več blaga v Kodanj kot v normalnih časih in iz tega se da lahko sklepati, da je namenjeno blago za Nemčijo.

Med posetniki zaplenjenega blaga za Morris, Swift, Armour, Hammond in Sulzberger iz Chicaga.

Glasi se, da bodo posetniki apelirali na Privy Council, ki se sestane v oktobru. Če pa to ne bo nič pomagalo, se bodo obrnili na državni departament v Washingtonu in če tudi to ne bo nič pomagalo, se bo skušalo doseči imenovanje mednarodne komisije, ki bo odločila o stvari.

Pri tej zadevi je baje involvirana svota \$15.000.000 najmanj, kar pride v poštev. V resnici je baje razorganiziran ves izvoz teh in sličnih produktov iz Združenih držav v nevtralne.

Washington, D. C., 16. sept. — Odločitev angleškega priznega sodišča ni povzročila tukaj nikakega presenečenja, ker se je kaj takega pričakovalo. Ne vrjame se, da bi posredoval državni departament, na noben način pa ne prejme, dokler ne bodo izrpana vsa postavna sredstva prizadetih.

Nemški poslanik je prepričan, da se bo mirnim putem spravilo kontroverzo iz sveta.

Washington, D. C., 16. septembra. — Danes je dospela v državni departament poslanica Nemčije, v kateri odklanja slednja vsako odgovornost za potop parnika "Hesperian".

Ker je predleželi material popolnoma nezadosten, da bi se iz njega posnelo, da je bil torpedo, ki je uničil parnik, se bo pustilo celo zadevo počivati.

Uradniki državnega departamenta so prepričani, da je delala nemška vlada pri odklonitvi vsake odgovornosti v dobri veri.

Nemškega poslanika grofa Bernstorffa se je večeraj v njegovem hotelu v New Yorku zopet vprašalo glede stanja kontroverze o vojevanju s podmorskimi čolni. Poslanik je ponovil svojo prejšnjo izjavo, da bo po njegovem najboljšem prepričanju zadeva tekom dvanajstih dni mirnim putem rešena.

Smrtna nesreča francoskega politika.
Paris, Francija, 16. septembra. Predsednik komiteja za zunanje zadeve v poslanski zbornici, Albin Rozet, je bil večeraj ubit pri neki nesreči z avtomobilom.

Situacija v Mehiki.

Praznik mehiške neodvisnosti. — V okrajih, katere kontrolira Villa, je kakih 1000 Amerikancev.

Washington, D. C., 16. sept. — Angleška in francoska vlada sta pozvali svoje podanike v severnem delu Mehike, da naj takoj zapustijo deželo. Po mnenju državnega departamenta, je v okrajih, katere kontrolira Villa, kakih 1000 Amerikancev. Če bi se vrnili v Združene države, bi morali prepustiti Villi vsa svoja posestva, ki so vredna najmanj \$250.000.000. Vlada Združenih držav ne more teh posestev šteti. V kratkem se bo vnela velika bitka med Obregonom in Villom. Najbrže bo zmaga na Villovi strani.

Brownsville, Tex., 16. sept. — Pri Los Fresnos so se danes spopadli banditi in ameriški vojaki. Banditi so se po preteku pol ure umaknili. Izmed naših vojakov ni bil nobeden ranjen.

Praznovanje mehiške neodvisnosti se je še precej mirno končalo. Dopolodne so bile razne parade, popoldne pa shodi, na katerih so govorniki odločno protestirali proti Združenim državam in južno ameriškim republikam, ki se umešavajo v mehiške zadeve.

Washington, D. C., 16. sept. — Državni tajnik Lansing bo odšel jutri v New York, kjer bo prisostvoval panameriški konferenci. Iz zanesljivega vira se je doznalo, da namerava braziljski poslanik nekaj posebnega predlagati. Česa se tiče njegov predlog, ni še nikomur znano.

Člani konference bodo najbrže pripoznali Carranza kot vrhovnega šefa v Mehiki. Nekaj članov se bo po zaključku konference peljalo v Matamoras, kjer bodo sprejeli v avdienci mehiške delegate.

Zmanjšana aktivnost nemških podmorskih čolnov.
London, Anglija, 16. sept. — Oficijelni tiskovni urad je sporočil, da so nemški podmorski čolni v tednu, končujočem se s 15. t. u., potopili tri angleške trgovske parnike s skupno vsebino 7951 ton.

V isti časovni dobi je prišlo in odšlo iz angleških pristanišč 1415 ladij.

Pozor, pošiljatelji denarja!
Denarne pošiljate v Avstrije bodemo sprejemali kljub vojni s Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljate ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa postuje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kaka dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo se njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter pri ložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cena:

K	\$	K	\$
5...	80	120...	19.20
10...	1.60	130...	20.80
15...	2.40	140...	22.40
20...	3.20	150...	24.00
25...	4.00	160...	25.60
30...	4.80	170...	27.20
35...	5.60	180...	28.80
40...	6.40	190...	30.40
45...	7.20	200...	32.00
50...	8.00	250...	39.00
55...	8.80	300...	46.00
60...	9.60	350...	53.00
65...	10.40	400...	60.00
70...	11.20	450...	67.00
75...	12.00	500...	74.00
80...	12.80	600...	88.00
85...	13.60	700...	102.00
90...	14.40	800...	116.00
100...	16.00	900...	130.00
110...	17.60	1000...	144.00

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDKA FRANK BAKSER,
83 Cortlandt St., New York, N. Y.

GLAS NARODA

(Slovenski Dnevnik)
Created and published by the
Mlovenic Publishing Co.
(a corporation)
FRANK SAKKER, President.
LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Place of Business of the Corporation and
addresses of above officers:
35 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za ves leto 4.50
pol leta 2.55
četrtletja 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedel in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Izvenredno vsak dan razen nedel in
praznikov.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements at special rates
for clubs, societies, churches, etc.
Special rates for advertising in
this paper.
Dues: one dollar per annum in
advance.
For advertising in this paper, see
the rates on the opposite page.

GLAS NARODA
35 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4871 Cortlandt.

K vojnemu položaju.

"New Statesman" je objavil pregled vojnega položaja, ki je zanimiv v več kot enega stališča. Londonski list daje najprej pregled z nemškega stališča. Pri tem se pokaže sledeča slika: Rusija je poražena. Na vseh točkah so bile njene armade prisiljene umakniti se. Nobene trdnjave ni, ki bi se mogla ustavljati nemškim topovom tudi le teden dni. Skoraj izključena je možnost, da bi se Rusija dvignila ter zopet igrala kako ulogo na vojnem pozorišču ter ni misliti na to, da bi v nadaljnjem poteku te vojne ruske čete zopet stopile na nemško ozemlje.

Osvajitev Rusije, to pa je zopet druga stvar. Tu je najti težko, katerim ni kos niti premoči Nemčije. Do Petrograda se morda lahko pride, dasiravno je to za letošnje leto morda že prepozno. Deževna doba v tem distriktu se pričinja sredi septembra ter bo skoro nemogoče spraviti naprej neobhodno potrebne težke topove. Pa tudi če bi se prišlo do Petrograda, kaj potem? Rusija ima dve glavni mesti. Kaj pa, če bi se sklenilo separaten mir? To upanje ni za Nemce povsem neupravičeno. Dokler pa ni Rusija popolnoma poražena, ne bo Nemčija v stani, diktirati ji mirovne pogoje. Za to pa je treba nove, velikanske kampanje, ki pa ne more priti pred prihodno pomladjo.

Glede Dardanel imajo Nemci dosti govora, da so polni upanja. Turki zavzemajo tam pozicije, ki so naravnost nezavzetne. Turške čete, pod vodstvom nemških častnikov, ne zaostajajo glede obrambne vojne za nobeno armado sveta. Na polotoku Galipolis pomeni neodločen boj poraz zavznikov in do tega bo kaj lahko prišlo. Zavezniki bi se morali ali umakniti, v katerem slučaju bi morala Rusija definitivno opustiti misel, da bo tekem sedanje vojne dobila iz inozemstva vojni material. V drugem slučaju pa bi bilo treba zaposliti pol milijona mož pri podjetju, ki ne obeta nikakega uspeha.

Kar se tiče balkanskih držav, ni od njih pričakovati nobene moči za Nemčijo. Poraz Rusije jih bo pa tudi odvrnil od tega, da bi se priklopile drugi strani.

Ostane torej še Italija, ki pa je zadeva Avstrije. V vsakem slučaju ni Italija tekem poletnih mesecev praktično ničesar dosegla. Preko zime ji bo le mogoče držati ono malo, kar je dobila brez odpora. Ko pa pride zopet poletje, bo avstrijska južnopadna fronta zopet zelo močna in če bo šlo drugod dobro, bo mogoče obrniti stvar, zasesti severno Italijo ter si pustiti plačati za odhod čet mastno vojno odškodnino.

Na zapadni fronti ni stvar tako zadovoljiva kot na istočni, a tudi ni slaba. Belgija je v nemških rokah ter tudi par najbogatejših francoskih provinc. Francoske in angleške armade se držijo na mestu. Vsa njih ofenzivna gibanja so se izjalovila ter so se Francozi in Angličani pri tem naučili, da ni mogoče prodrati nemških bojniš črt. Nova nemška ofenziva v tem distriktu je mogoče izključena, kajti če bi se tudi spravilo v Flandrijo vse topove in vse čete, ki se nahajajo sedaj v Rusiji, bi bili zavezniki kljub temu v premoči. To pa nima v nadaljnjem nikakega pomena, ker krvavi Francija tekem celera časa ter je treba le vzdržati, da se jo prisili k sklepu miru. Tudi v tem slučaju ni pomenil neodločen boj zmago Nemčije.

Kar se tiče morja, je Nemčija sicer izolirana, a skušnija je naučila Nemčijo, da zaupa v sebe samo in to stanje more vzdržati dolgo časa brez resnih posledic. Med tem časom se bo množilo število podmorskih čolnov in trpela bo angleška trgovina, ki pomeni njeno kri in življenje.

Treba je priznati, da so ta izvajanja glede vojnega položaja iz angleškega viira celo s stališča optimističnega Nemca neoporečna. Kako pa stoji stvari z angleškega stališča?

Nemčija imata že dolgo vrsto let vzorno urejen vojaški sistem, zato se tudi lahko ponašata s precejšnjim uspehom. To je na zunaj lepo, če pa kdo pogleda v notranjost teh držav, pa ve, koliko trpi ljudstvo pod tem pritiskom. Vse, kar je količkaj zmožno, mora podorožje, kar je nezmožno, pa mora plačevati davke ter dajati za orožje in za brezdelne trote po cesarskem dvoru. Če se ti gospodje kaj med seboj ne razumejo, je takoj "domovina" v nevarnosti. Dokler bo militarizem gospodar, toliko časa bodo na svetu vojne, ki nastanejo največ zaradi ošabnosti ene ali druge stranke. Vse te zadeve bi se lahko dalo rešiti na mednarodnih razsodiščih. Poglejmo, kako je pri navadnih sodiščih: Dve stranki se skregata, vendar se ne smeta dejansko napasti, temveč ako hočeta zadoščanja, se morata obrniti do sodišča, ki odloči mirnim potom, kdo ima prav. Združene države imajo 86 tisoč vojakov in 27.000 mornarjev. Združene države se torej ne more šteti med oborožene veselice. In vendar nobejen ne more reči, da ne uspevajo. Ameriško vojaštvo je najbolje plačano in preskrbljeno izmed vseh na svetu. V slučaju, da bi militarizem prišel povsod napovršje, bi morali tudi tukaj storiti enako. Potem bi bili slabi časi za davkoplavce tudi v Ameriki. Vsak bi moral delovati na to, da se ne razširi militarizem po celem svetu, temveč da se ga zatire kolikor mogoče. Vsaka država lahko obstaja z manjšim številom vojaštva, če pusti sosedo pri miru in ga ne skuša podvreči, kot je Avstrija mislila narediti s Srbi. Vsaka država bi morala posameznikom pustiti narodno prepričanje. V Ameriki na primer nikdo ne zabranjuje človeku govoriti v njegovem materinem jeziku. Dasiravno sem jaz sam vojak, vendar sem proti temu, da bi se militarizem razširil, ker to je zlo za človeštvo. Najbolj kulturni narodi postanejo najbolj divji in so kot zver, kadar zavohajo svezgo kri. Morebiti sem prišel s to opazko predaleč za tiste, ki obžujejo militarizem, pa kar je res, je res. Jaz sem vojak samo po obleki, v mislih sem pa vse kaj drugega kot vojak. Tudi vojak lahko na drug način služi domovini, brez prelivanja krvi, ker povsod mora biti kdo za vzdrževanje reda. — Sedaj je pa najbolj, da skoncnam ta dopis, ker se je že preveč zavlekel in prepustim sodbo drugim. Pozdrav vsem ameriškim Slovencec, posebno čitateljem Glas Naroda. — Joseph Marela.

Slovanski shod.

V sredo zvečer se je vršil v New Yorku velik slovanski shod, na katerem so govorniki v imenu Slovencev, Hrvatov, Čehov in Slovkov odločno protestirali proti zastopniku Avstrije dr. Dumbe, ki je izjavil, da so Slovani iz Avstrije neizobraženi narodi in je pretvil avstrijskim podnikom, za poslijenim v tovarnah za municijo, z raznimi kaznimi.

Predsednik shoda je bil Čeh Mr. Tvrđy; v imenu Hrvatov sta govorila Mr. Zanov in Bošković; v imenu Slovencev bivši avstrijski konzul v San Francisco, dr. Goričar; v imenu Čehov Mr. Voska, v imenu Slovkov pa Mr. Getting.

Mr. Zanov je v svojem govoru omenil, kakšna naj bo Jugoslavija in kako moramo delati, da se bo izpolnila stoletna želja Jugoslovancev.

Mr. Goričar je začel svoj govor v slovenskem jeziku, nadaljeval ga je pa v angleščini. Pojasnili so, kako je spletkaril dr. Dumba proti Združenim državam ter pripomnil, da Dumba ni bil sam, ampak da je imel še veliko pomagalec, katerim bo pa prišla vlada prejalislej na sled. Dolžnost vsakega ameriškega Slovana je, odločno protestirati proti intrigam Avstrije in trdno stati na strani Združenih držav. Ko je končal svoj zanimiv govor, ga je občinstvo navdušeno pozdravilo.

V istem smislu so govorili tudi ostali govorniki: Mr. Getting, Mr. Bošković in Mr. Voska. Velika dvorana je bila polna do zadnjega kotička.

Mi Slovenci bi se morali marsikaj učiti od Čehov in drugih slovanskih narodov, ki res z vesmilami delujejo za stvar, katere se poprimajo.

Ob koncu shoda je bila prečtana resolucija, v kateri vsi odločno obsojajo postopanje Dumbe in izražajo lojalnost vladi Združenih držav. Resolucijo se je poslalo predsedniku Wilsonu.

Če bo v prihodnje še kak tak shod, bi želeli, da bi se ga udeležilo malo večje število Slovencev.

Dopisi.

Yelk, W. Va. — To je precej velika slovenska naselbina, v kateri je ponavadi 130—200 Slovencev. Čudno, da so dopisi od tukaj tako redki. Z delom gre še precej dobro, vendar ne tako, kakor bi moralo iti. — Pred kratkim se je poročil tukaj rojak Josip Žnidaršič iz Cerknice na Notranjskem z Ivanko Obreza iz Dolenje vasi pri Cerknici. Novoporočencema želimo obilo sreče v novem stanu. Naročnik.

Fort Mills, Filipini. — Posebnega ravno nimam poročati od tukaj, zato naj pa enkrat malo omenim o politiki. O evropskem vprašanju so različna mnenja in ugibanja, posebno z vojaškega stališča; ena stranka je za absolutni militarizem, druga je pa zoper. Katera stranka ima prav? Vsak ima svoje misli. Jaz bom pa po svojem prepričanju odgovoril na to in upam, da se bo še kdo strinjal z menoj. Poglejmo najprej militarizem. Avstrija in

Nemčija imata že dolgo vrsto let vzorno urejen vojaški sistem, zato se tudi lahko ponašata s precejšnjim uspehom. To je na zunaj lepo, če pa kdo pogleda v notranjost teh držav, pa ve, koliko trpi ljudstvo pod tem pritiskom. Vse, kar je količkaj zmožno, mora podorožje, kar je nezmožno, pa mora plačevati davke ter dajati za orožje in za brezdelne trote po cesarskem dvoru. Če se ti gospodje kaj med seboj ne razumejo, je takoj "domovina" v nevarnosti. Dokler bo militarizem gospodar, toliko časa bodo na svetu vojne, ki nastanejo največ zaradi ošabnosti ene ali druge stranke. Vse te zadeve bi se lahko dalo rešiti na mednarodnih razsodiščih. Poglejmo, kako je pri navadnih sodiščih: Dve stranki se skregata, vendar se ne smeta dejansko napasti, temveč ako hočeta zadoščanja, se morata obrniti do sodišča, ki odloči mirnim potom, kdo ima prav. Združene države imajo 86 tisoč vojakov in 27.000 mornarjev. Združene države se torej ne more šteti med oborožene veselice. In vendar nobejen ne more reči, da ne uspevajo. Ameriško vojaštvo je najbolje plačano in preskrbljeno izmed vseh na svetu. V slučaju, da bi militarizem prišel povsod napovršje, bi morali tudi tukaj storiti enako. Potem bi bili slabi časi za davkoplavce tudi v Ameriki. Vsak bi moral delovati na to, da se ne razširi militarizem po celem svetu, temveč da se ga zatire kolikor mogoče. Vsaka država lahko obstaja z manjšim številom vojaštva, če pusti sosedo pri miru in ga ne skuša podvreči, kot je Avstrija mislila narediti s Srbi. Vsaka država bi morala posameznikom pustiti narodno prepričanje. V Ameriki na primer nikdo ne zabranjuje človeku govoriti v njegovem materinem jeziku. Dasiravno sem jaz sam vojak, vendar sem proti temu, da bi se militarizem razširil, ker to je zlo za človeštvo. Najbolj kulturni narodi postanejo najbolj divji in so kot zver, kadar zavohajo svezgo kri. Morebiti sem prišel s to opazko predaleč za tiste, ki obžujejo militarizem, pa kar je res, je res. Jaz sem vojak samo po obleki, v mislih sem pa vse kaj drugega kot vojak. Tudi vojak lahko na drug način služi domovini, brez prelivanja krvi, ker povsod mora biti kdo za vzdrževanje reda. — Sedaj je pa najbolj, da skoncnam ta dopis, ker se je že preveč zavlekel in prepustim sodbo drugim. Pozdrav vsem ameriškim Slovencec, posebno čitateljem Glas Naroda. — Joseph Marela.

Posavček.

— Slika iz življenja. —
(Nadaljevanje.)

Nekega dne, ko se je igralo slabotno dete z Andrejčkom, pripazi se neki starši deček in jame slabotnejšega vlačiti za lase. Fantek jame plakati. Andrejček vstane in v hipu priloži najgubijem gorko po plečih. Slednji se hitro ojujmači in hoče po Andrejčku. Toda zadel je na pravega. Naš Posavček je imel v sebi nekaj zares posavskega. Bil je pogumen in jako gibčen. Predno se je nemirnež nadejal, že je ležal v pesku in Andrejček na njem.

V tem trenutku ga pa nekdo zadaj zgrabi z močno roko za vrat ter ga dvigne kvišku in strese. "Kaj ti se bodeš tu pretepaval, ti pritepeni Posavec? Druga ne boš nego potepuh!"

"Pustite me pri miru!" odgovori Andrejček vrtarju. "Poglejmo no tega črvička; nemara se hočeš metati tudi z menoj!" ter iznova zgrabi dečka, toda ta se mu izvije iz rok in s kričkom: "Jaz se ne pustim od vas pretepati!" zbeži po vrtu, vrtar pa za njim. Deček leti kot srnica. "Saj mi ne ubežiš!" vpije za njim vrtar.

Zdaj nastane po vrtu divja gonja. Drugi dečki, kakor bi med nje ustretili, utihnejo in zro na borbo med paznikom in našim Posavčkom. Gonja ni mogla trajati dolgo. Vrtar more vsak hip ujeti dečka v zaprtem vrtu.

"Vrat ti zavijem, če te ujamem!" kriči za njim vrtar. "Jaz se pa ne pustim!" vpije deček, in ko bi mignil, spleza na visoko črešnjo. Drugi dečki veselja kar grohotajo in skačejo.

"Čakaj no, spravim te s kamni z drevesa!" srši jezen vrtar — in že pobira kamenje; — v tem trenutku se čuje sem od vhoda na vrt obupen krik — Rezika se

iznenada pojavi na torišču, kajti videla je ves prizor s svojega stanovanja. "Kako se drznete tako ravnati z dečkom?" vpraša razburjeno vrtarja. "Pritožim se na pristojnem mestu", ter pokliče dečka z drevesa, rekši: "Dragi moj Andrejček, pojdi sem k meni, še do taknitni se te ne sme!"

Seveda je ta hrupni prizor privabil mnogo radovednežev, kar je vrtar pozabil zapreti duri. Med radovedneži se pojavi tudi rečar. "Kaj se tu godi?" vpraša mestni rečar. "Tu-le vrtar grdo ravna z dečkom, pretepa ga", toži Rezika. "To treba preiskati", odgovori rečar. "Da", kriči vrtar skoro besno. "to-le izprašujete, tu-le — to morliko svojega otroka!"

Bolestni vzklík se utrne iz prsi Rezika. "Tu-le, rečar, izročam vam nečloveško mater, ki je svoje dete vrgla v Savo!" rujove vrtar. Poslušalci in gledalci osupnejo. "Ta obrekovalec se drzne", oglasi se nekdo, "loповski žaliti gospodično, katero poznamo vsi." "Nikak obrekovalec, govorim golo resnico!" ugovarja vrtar, rekoč: "To je tisto dete, katero je bilo pred šestimi leti oteto iz Save, to je tisti Posavček in tale tu — njega mati!"

Vsi prisotni prestrašeno pogledajo Reziko, ki odgovori mirno: "Da, jaz sem njega mati!" "No, torej ste slišali?" grohoče licemerni vrtar. "Je-li istina, da ste vrgla to dete v Savo?" vpraša rečar. "Da!" odgovori odločno Rezika.

"Potem mi pa ne preostaje drugega, nego izvršiti svojo dolžnost." "Prosim, pošljite mi vsaj po izvoščeka", de Rezika in se obrne proti Andrejčku: "Pojdi gori v sobano", in ga poljubi. "Mama, jaz vas ne pustim!" odgovori deček. "Pogumno dete!" pohvali nekdo dečka.

"Gospodična, izvošček je pri vratih", opomni rečar. "Tedad z Bogom, ljubček moj!" in objame dečka, ki se o kleno matere z obema rokama okoli vratu, pritiskajoč lica k njenemu obličju.

Po dolgem iskanju najdejo vodjo — spremil je bil med tem dogodkom nekega tujea na kolo-dvor. Dospelvi na lice mesta, osupel de Reziki: "V srce me boli, kar je povzročila nespametnost in vrtarjeva blebetavost. Toda glede na vašo izjavo moramo vse prepustiti zakonu." In ko ugleda Andrejčka, pravi dobrosrčno: "No, če hočeš, pa še ti pojdi z materjo."

Vest, da so zaprli mater, ki je pred leti vrgla v Savo svoje dete, se je raznesla kot blisk po mestu, in da je ta mati — Rezika Mavrinova. Vsakdo je strmel, vsakdo se je čudil, pametni in razsodni ljudje so jo milovali, nespametni pa in opravičljivi, katerih je povsod v obilici, so obsojali revo.

Rezika pa, ne meneča se za ljudsko sodbo, pritiskala je svoje dete k sreči. Zdelo se ji je, da jo za vse zasramovanje mora odškodovati veselje, da nje dete jo sme spremiti — v zapor. Rečar jo najprej vede, seveda v zaprtem vozu, na mestno redarstvo, odtod jo pa spremi na višji ukaz na Žabjak, k tedanjemu preiskovalnemu sodišču.

Skoro se ustavijo pred sodnim poslopjem na Žabjaku. V tem trenutku se oglasi pri sv. Jakobu mrtvaški zvon. Reziko strese. "Tako ludo mi je pri sreči, kakor da bi slutila, da menj poje mrtvaški zvon", nasmehne se trpko.

"To zvonj Svetinovi gospej, umrla je ravnokar", odgovori sluga. "Oh!" vzklíkne Rezika, da jekne po vsem sodnem poslopju ter omedli na pragu.

RAZNATEROSTI.

Nov oklic italijanskega kralja. Povodom narodnega praznika 20. sept. namerava izdati kralj nov oklic na svoje ljudstvo, v katerem izrazi svoje upanje na ugoden izid vojne. Ali ljudstvo je že sedaj brez upanja.

Avstrijske vjetnike italijanske narodnosti v Rusiji so hoteli, kakor znano, poslati v Italijo. Sedaj pravijo z ruske strani, da se to ne zgodi, ker balkanske državnice ne dovolijo transporta teh vjetnikov skozi Balkan. — "Trlbuna" pa je izdala, zakaj Italija ne mara več teh "neodrešenih Italijanov". Pravi, da je nevarnost, ako se načrt izvrši, da ne dobi Italija odrešenih Italijanov, marveč avstrijske vojne.

Nove demonstracije v Italiji. V Turinu so bile nove silne demonstracije nacionalistov; demonstrantje v velikih gručah glasno obdolževali Cadorno nesreče, ki jo prinaša vojna Italiji.

Zakonska drama. Na Dunaju je prišla pred kratkim 27-letna delavka Rozalija Ploessel na policijo in je povedala, da je svojega moža umorila s tem, da ga je polila z vrelim lugom. Na policiji so najprej mislili, da se je ženi zmešalo, a šli so na njeno stanovanje in dobili tam njenegega moža mrtvega. Vreli lug ga je strašno poškodoval. Žena je mrtvom možu ležečemu na zofi položila na prsa velik križ in ga zadelo. Izkazalo se je, da sta 27-letna Rozalija in njen 53-letni mož Aleksander Ploessel vedno slabo izhajala. Rozalija je bila druga žena Ploesselova, a vzlic razliki v starosti, je bila Rozalija silno ljubosumna tako, da jo je hotel Ploessel že večkrat zapustiti. Ko sta se sprla in ko se je Ploessel vlegel na zofi in zaspal, ga je ljubosumna žena polila z vrelim lugom.

Prirastek prebivalstvu. Mesto Yonkers, N. Y. ima znamenoviti prirastek 11,615 duš, vsled česar znaša prebivalstvo 91,418.

Železniška nesreča. Pri postaji Eschenau blizu Norimberga se je ponesrečil poštni vlak. Pet oseb je bilo ubitih, več lahko in težko ranjenih.

DAROVI. Za ribniške pogorelee so darovali v East Helena, Mont.: Po \$2: John Rigler; po \$1: John Smith, Francis Smith, Frank Lovšin, John Ambrožič, John Klun, Fr. Rus, Frank Panjan, Frank Benčina, Francis Ambrožič, Mihael Gorše, Frank Lesar, Andy Boh, John Dejak in Peter Dejak; po \$0.50: Matija Cvar, Anton Smole, John Andolšek, Matija Gorše, Fr. Heršič, Joe Lesar, John Lovšin, Joe Langefus, Joe Sasek, John Rogelj, Mary Božič, Mary Kalčič, Ivana Andolšek in Anton Goršič; po 25¢: Frank Travnik, John Teakvee, Frank Suhadolnik, Mary Rigler ml., Francis Preskar, Joe Lazar, Anton Kralič, Andy Sušman in John Skerle; Anton Suhadolnik 10¢. Skupaj \$25.35. (John Klun in John Smith, nabiralec.)

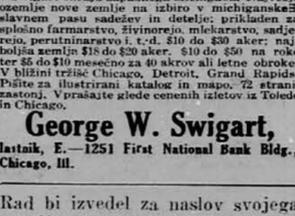
Dobra zemlja za farme v Swigart okraju zapadnega Michigana. Največje ozemlje nove zemlje na izbiro v michiganskem slavnem pasu sadežev in detelje; prikladen za splošno kmetarstvo, živinorejo, mlekarstvo, sadjarstvo, perutinarstvo, t. d. \$10 do \$30 akre; najboljša zemlja \$18 do \$20 akre; \$10 do \$50 na roko ter \$5 do \$10 mesečno za 40 akrov ali letne obroke. V bližini tržnice Chicago, Detroit, Grand Rapids. Pišite za ilustrirani katalog in mapo, 72 strani, zastonj. Vprašajte slede cenah izletov iz Toledo in Chicago.

George W. Swigart, lastnik, E.—1251 First National Bank Bldg., Chicago, Ill.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja JOHNA UMEK. Doma je iz Lokve. Pred petimi leti sva bila skupaj tukaj na Cass, W. Va. Imam mu poročati nekaj važnega, zato prosim e-njane rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi javi njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi. Mike Ujčić, Box 26, Cass, W. Va.

NAZNANILO. Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik.

Mr. FRANK MEH kateri je opravičen pobirati naročniz za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo. Upravništvo "Glas Naroda".

ROJAKOM V SVARILU. Varujte se rojaka Johna Židana iz Bizovika pri Ljubljani K meni je prišel na stanovanje, in sicer iz Akron, Ohio. Stanoval je pri meni štiri dni, in ko so šli drugi moji boarderji na delo, je odprl kovčego, ukradel enemu uro in verižico ter \$9 v gotovini, drugemu 14 karat zlato verižico in srebrno uro, meni je pa ostal dolžan na stanu in hrani. Izvedeli smo tudi, da je v Clevelandu istotako fante okradel in pobegnul, seveda smo to izvedeli le žal prepozno. Spoznava se ga po vojaških letnih številkah, katere ima vtisnjene na rokah, in sicer 1909 in 1912. Star je okrog 24 let, toda izgleda starejši; ima črne lase in govori jakom malo in tiho. V Ameriki biva približno 3 leta. Rojaki, varujte se ga, ker imate vsa potrebna pojasnila. Tudi mi bi se ga varovali, ako bi nas bil oni rojak iz Clevelanda potom časopisa obvestil, ko je ga pred odhodom okradel. \$5.00 nagrade istemu, ki mi naznani njegovo sedanje bivanje. Andy Lampelj, Conemaugh, Pa. Box 677, (3x 17,20,22—9)

POZOR, ROJAKI! Prodajam kumarčke, zlatomene "German Hartz Mountain". Mladič od 2 do 4 mesecce stari, vsi brez razlike fini peveci s sladko donečim glasom. Cena 2 meseca starij je \$2.50 in 4 mesecce starij pa \$3.00. Jamčim, da dojde živ na katerisikoli ekspresni urad v Zedinjenih državah. Pišite na: Joseph Čadež, S First Ave., Murray, Utah. (17-18—9)

ROJAKI NAROČAJTE SENA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Da ste uspešni izgledajte uspešno. Napravite svojo prodajno modernno in vabljivo za odjemalce s tem, da jo razsvetlite s elektriko. Električna luč zbujajo pozornost, privablja odjemalce in razkazuje blago v čar, kakor najboljši luči. Pustite, da vas obvestimo o svojih novih cenah in pokažemo, kako ekonomska je služba Edisona.

The New York Edison Company At Your Service. General Offices: Irving Place and 15th Street Telephone: Stuyvesant 5600. Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public: 424 Broadway Spring 9890 *124 W 42d St Bryant 5262 126 Delancey St Orchard 1960 *151 E 86th St Lenox 7780 10 Irving Pl Stuyvesant 5600 *27 E 125th St Harlem 4020 *362 E 149th Street Melrose 3340 *Open Until Midnight Night and Emergency Call: Madison Square 6001

Slovensko katoliško podp. društvo svete Barbare. ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE. Sedež: FOREST CITY, PA. Inkoprorirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania. GLAVNI UREDNIKI: Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa. I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa. II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming. Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa. II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa. Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa. Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill. VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill. NADZORNI ODBOR: Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa. I. nadzornik: JOHN TORINC, Box 622, Forest City, Pa. II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa. III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio. POROTNI ODBOR: Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans. I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans. II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich. UPRAVNI ODBOR: Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2, Box 11 1/2, Bridgeport, O. I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa. II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill. Dopisil naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna. Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

† NAZNANILO IN ZAHVALA. Tužnim srecam naznanjam sodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da mi je umrla dne 3. septembra preljubljana žena MAGDALENA ŠTIMAC. Ranjko sme izročili materi zemlji dne 4. septembra. Tempotem se najiskrenejšje zahvaljujem vsem darovalcem, ki so toliko pripomogli, da sem pokrtil vse stroške, in onim, ki so jo obiskali za časa boleznij; hvala tudi onim, ki so jo spremili k večnemu počitku. Pokojnica naj ostane vsem v dobrem spominu. Lahka ji bodi tuja zemljica! Žalnjoca ostala: Louis Štimac, mož. Filip Binger, brat pokojne. Barberton, O., 15. sept. 1915.

POUK V ANGLEŠČINI! To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačna pojasnila na: Slovensko korespondenčno šolo, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

EDINI SLOVENSKI KROJAČ V PITTSBURGH-U, PA. IN OKOLICI. priporoča rojakom svojo modernno urejeno KROJAČNICO, v kateri izdeluje lepe in najmoderneje obleke. S spoštovanjem RUDOLF MESNAR, 5313 Butler St., Pittsburgh, Pa.

ROJAKI NAROČAJTE SENA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Da ste uspešni izgledajte uspešno. Napravite svojo prodajno modernno in vabljivo za odjemalce s tem, da jo razsvetlite s elektriko. Električna luč zbujajo pozornost, privablja odjemalce in razkazuje blago v čar, kakor najboljši luči. Pustite, da vas obvestimo o svojih novih cenah in pokažemo, kako ekonomska je služba Edisona.

The New York Edison Company At Your Service. General Offices: Irving Place and 15th Street Telephone: Stuyvesant 5600. Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public: 424 Broadway Spring 9890 *124 W 42d St Bryant 5262 126 Delancey St Orchard 1960 *151 E 86th St Lenox 7780 10 Irving Pl Stuyvesant 5600 *27 E 125th St Harlem 4020 *362 E 149th Street Melrose 3340 *Open Until Midnight Night and Emergency Call: Madison Square 6001

The New York Edison Company At Your Service. General Offices: Irving Place and 15th Street Telephone: Stuyvesant 5600. Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public: 424 Broadway Spring 9890 *124 W 42d St Bryant 5262 126 Delancey St Orchard 1960 *151 E 86th St Lenox 7780 10 Irving Pl Stuyvesant 5600 *27 E 125th St Harlem 4020 *362 E 149th Street Melrose 3340 *Open Until Midnight Night and Emergency Call: Madison Square 6001

The New York Edison Company At Your Service. General Offices: Irving Place and 15th Street Telephone: Stuyvesant 5600. Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public: 424 Broadway Spring 9890 *124 W 42d St Bryant 5262 126 Delancey St Orchard 1960 *151 E 86th St Lenox 7780 10 Irving Pl Stuyvesant 5600 *27 E 125th St Harlem 4020 *362 E 149th Street Melrose 3340 *Open Until Midnight Night and Emergency Call: Madison Square 6001

The New York Edison Company At Your Service. General Offices: Irving Place and 15th Street Telephone: Stuyvesant 5600. Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public: 424 Broadway Spring 9890 *124 W 42d St Bryant 5262 126 Delancey St Orchard 1960 *151 E 86th St Lenox 7780 10 Irving Pl Stuyvesant 5600 *27 E 125th St Harlem 4020 *362 E 149th Street Melrose 3340 *Open Until Midnight Night and Emergency Call: Madison Square 6001

Slovanski Svet.

Zemljepisna in statistična slika današnjega slovanstva.

Napisal prof. Lubor Niederle.

(Nadaljevanje)

Niti ogrsko Slovaško ni bilo obvarovano pred nemško prodirajočo silo. V severni, morda slovaški del Panonije je začela germanizacija prodirati že v IX. stol., kakor je razvidno iz nemških imen iz leta 850 v Converso Bagoarorum et Carantanorum, in na severu Ogrske so poklicali že v XII. stoletju deželni upravitelji, ki so vladali namesto mladoletnega Geze II. (1141—1161), veliko množico Nemcev v Spiško župo, da bi jim bili tam opora proti stikom zvojenjske velike župe si poljsko državo. Po vzgladu te prve kolonizacije so se začeli Nemci seliti, in sicer od XIII. stol., od zahoda v stolice pešpursko in nitransko, od juga v tjeokovsko in hontjansko (prej ni tu nikakega sledu Nemcev), in ta selitev se je ojačila posebno po tatarskem navalu leta 1241, ko je bila dežela opustošena in ko so kralji potrebovali novih premožnih naseljencev (posebno za Bele IV.). Tako se je zgodilo do besedah Križkovič na koncu XV. in v prvi polovici XVI. stol. ni bilo na Slovaškem skoro nobene občine, v kateri bi ne prebivalo vsaj nekaj nemških rodbin. Središče in opora nemškega življa poleg spiških mest je postala zveza banjskih mest, na čelu Kremnica (v virih se omenja najprej Krupina leta 1238, Banjska Bistrica leta 1255 in Nemško Pravno leta 1267). To je trajalo do konca XVI. in začetka XVII. stoletja, ko sta dva narodnostna zakona, ki sta bila v zbornici sprejeta (leta 1563 in 1605), odstranila svobodne nemških mest in nemščino privedla do padca. Od tega časa se začela slovačenje in madjarjenje severnoogrskih Nemcev (poslovalci so se n. pr. Pukanec, Nova Banja, Bela, Ljubietova, znatno tudi Štjanica in Banjska Bistrica).

Toda razum popisanega nastanka obmejnega nemškega ozemlja na Češkem in na Moravskem vidimo, kako začena nemški življenj od XIII. stoletja tudi drugače vplivati na notranjo češko deželo, kako zatira domače uredbe in slovaški jezik; nemščina je dobila skoro veljavo uradnega govora, nemški meščani nemških mest so imeli prednost, uradnejše, svobodne naprav nemškemu ljudstvu, na dvoru, pri plemstvu in v mestih je gosposodalo po Petru Žitavskem nemščina tako, da se je Dalimil že začel bati pogina češkega naroda.

V začetku XIV. stol. je prišlo to tako daleč, da je pri kronanju kralja Jana leta 1311 večina zbranega ljudstva pela nemško in samo manjšina češko!

Za Karla IV. in njegovega sina Vaelava pa je nastal preobrat v prosep češkega življa, kateremu sta se pridružila tudi plemstvo in duhovščina, ki sta se znova začela brigati za domači jezik; ta preobrat so za mah dokončali v XV. stol. husitski boji, ki so se v znamenju vere zamagovito bojevali tudi za češko narodnost in proti Nemcem. Nemci v mestih so bili oslavljeni ali popolnoma izgnani, češki jezik je povsod zavladal in izmed mest so se počela n. pr. Zatec, Litomerice, Ustje nad Labo, Kraljičin Dvor, Jaromer, Kralj. Gradec, Nem. Brad, Časlav, Kutna Gora, Pelhrimov, Sušice, Budjevice, Kaplice (Srebno in Fizenj sta bila češka že na koncu XIV. stoletja). V tem času dobi tudi na Češkem, Moravskem in na Šlezkem češčina pravice uradnega jezika. Za izključno uradni jezik je bila proglašena češčina na Opavskem že leta 1431, na Tešinskem leta 1434, na Moravskem leta 1480, na Češkem leta 1485. Sploh se je v letu XV. stoletja Češko in Moravsko hitro počelo, zakaj utrdila se je narodna zavest v čeških deželah in oslabele je nemstvo v notranjosti in v obmejnem pasu, — toda v kljub vsemu temu ni imela ta velika in slavna doba češke povzdige trajnega učinka. Pred vsem je bil že istočasno v XV. in XVI. stoletju del češkega ozemlja znova ponemčen vsled germanizatornega vpliva protestantizma in nove dinastije. Potem so prišle vedne vojne in preganjanje, vsled česar so opustela cela sela, dočim so se Nemci začeli množiti po silnem navalu novih kolonizator iz Mišne, Voigtlanda, iz Frankovskega in Palatije. Tako se je zgodilo, da se je ravno v dobi, ko je vladal uradni češki jezik, izgubilo vključ temu največ češkega ozemlja!

Potem je prišla bitka na Beli gori leta 1620 in velike spremembe v naslednjih letih, in te so na eni strani dale češko ljudstvo popolnoma v roke dinastiji, ki je vladala nemško in absolutistično, ki je že leta 1627 uvedla nove deželne naredbe, ki je privedla nemščino do nenavadne veljave, na drugi strani ga pa vrgla v vrsto neizmernih bed, bojev in nadlog, ki so i številu i njega življenjsko silo in zaupanje v samega sebe oslabilo do najnižje mere in ga pustila v rokah vedno množičnih se tjevcv.

Trume rodbin, ki so vrno v sreč hrabile stare, narodne tradicije, so se izselile, mnoge so izumrle in mnoge se odnarodile. Ogromna češka posestva so bila zaplenjena in so prišla v roke tuccev. Seveda je tudi mnogo boljših rodbin nemških protestantov moralo ravno tako iz dežele.

Tako se je zgodilo, da se je nemstvo v XVI.—XVII. stol. znova in hitro okrepilo in se pas nemškega ozemlja mestoma razširil in utrdil. Posebno Čehi so v tej dobi mnogo izgubili na severu: na Žlutickem in Zateškem (dasi se je v samih Žluticah in Zatecu ohranil češki jezik do konca XVII. stol.), dalje Postoloprte, Teplice, Ustje, Bilno, Lovosice (Litimerice so padle šele v pol. XVIII. stol.), izgubili so Č. Dubo, Šteti, Mimonj, Vartemberk. Na severovzhodu so izgubili okraje za Roketnico, Vrbhljajem in Hostinim, na zahodu glavno okraj pri Primidi, Hostoum, Ronšperku, Horšovem Tynu, Straži, Boru, Plani, Bezdrúžicah, Tepli in Toužimu do Manjetina. Nemško ozemlje, kakor je popisuje v svojem potopisu iz leta 1699—1701 A. Frozya, se že bliža sedanjemu stanju in ravno to velja po delih Slavikovič o Moravskem na koncu XVII. stol. Tu na Moravskem se je bolj spremenilo samo na severu v poslednjih 250 letih. Ponemčila so se n. pr. mesta Usov, Zahreb in Šilperk.

Razum tega je tudi pri samih Čehih materinski jezik in ž njim narodna zavest tako hitro gnila, ker so jih stiskali uradi in jih je zapustilo plemstvo, inteligenca in meščanstvo, da so od polovice XVIII. stol. ostali rodoljubi obupali nad njegovo usodo in bodočnostjo.

Leta 1790 je izrazil Pelci strah, da se bo čez 50 let komaj posrečilo najti Čeha, leta 1810 je napisal Dobrovsky Kopitarju znane besede: "Causa gentis notrae, nisi deus adiuvet, plane desperata est." In šele leta 1827 je Jungmann v slabem času žalostno vzdihnil: "Dačakali smo, da bomo priče in pomočniki poslednjega pogina materinske!"

Toda vkljub temu se je trudilo nekaj mož — buditeljev naroda — rešiti, kar se je dalo, in zgodovina češkega slovanstva od polovice XVIII. stol. nam prekrasno opisuje in kaže, kaj je premožala mala peščica ljudi, neznanstnih, toda navdušenih, vnetih za veliko idejo. Vzpodbujeni od novega gibanja omikane zahodne Evrope in oživiljeni z ježefinizmom so znali oživiti domače znanstveno raziskavanje, znali so prebuditi narod, najprej tam, kjer je bil jezik obranjen v prostem ljudstvu, potem v izobraženstvu, zopet so mu zbudili zavest velike preteklosti, sedanega življenja in zavest velikih ciljev bodočnosti, in češki narod, o katerega življenju se je pred 100 leti dvomilo, o katerem je zatiral dunajski vladar vsled novih reform upravitelj češkega šolstva Kinderman von Schulstein, da ga čez 50 let že ni več ne bo, — stoji danes zaveden in celoten v kompaktni moči 6 in pol milijona in tvori trden nasip, ob katerega brez uspeha bijejo valovi nemškega prodiranja proti Slovanom. Žal, da so politične usode pretrgale vez in združitev še onih 2 milijonov, ki prebivata na severnem Ogrskem.

2. Narodnostna meja. Kompaktno ozemlje češkega in slovaškega naroda je razdeljeno na pet političnih celot:

V Avstriji v kraljevstvo češko, mejno grofijo moravsko, vojvodino šlezko, na Ogrsko in v mali kosček tudi v pruski Šleziji.

Narodopisna meja, ki deli Slovake od ostalih Čehov, gre čez Moravsko, toda slovaštvo, kar ga je na Moravskem, je po vsem svo-

jem življenju tako ozko spojeno s češtvom in se mu neprenehoma še tako bliža, da ta meja nima pomena v primeri s politično moravsko-slovaško.

Na tej, na Karpatskih gorah, je mejnik, ki jih globoko deli in ako ne nastanejo neprickakovane razmere, se bo enkrat za vselej razdelila prvotna češko-slovaška enota v dve: češko in slovaško.

Češkoslovaško deželo poznamo jako dobro, za kar gre hvala obilici razprav in tudi ostrim narodnostnim bojem, ki divjajo ob vsej češko-nemški meji. To je sploh med vsemi Slovani najbolj znana narodnostna meja slovaška. Začne se na najzahodnejši točki pri Novem Postrekovu ne daleč od Domažlic in odtam gre meja čezta tako:

Od N. Postrekoa se obrne na vzhod, gre severno od Klenča in Domažlic čez Milaveč do Bližejova, kjer se obrne proti severu, zavije v globoki zarez v nemstvo s Stanjkovim, gre od Merklina poleg meje prestiškega in plenzkega okraja do Nyrnov, za katerimi je v nemški deželi majhen češki otoček v Sulislavi pri Srebru (Mies), na kar se zopet povrne na sever mimo Touškova in Vserub do Manjetina, potem pa gre na vzhod do Potvorova in Čiste; odtod se naglo brne zopet proti severu in gre v malem loku zahodno od Rakovnika čez Senomate k Ogru med Postoloprto in Louni, potem za Ogru do Trebenice in da Terezina nad Labo. Na tej črti za Ogru je češki življenj v zadnjem času močno prodril v obrtne in premožne kraje, v dueheovski, mosteški in teplški, tako, da tvori v okolici Mosta že vrsto otokov s češko večino.

(Nadaljevanje prihodnjič).

Avstrija in Italija.

POVELJSTVO SE BAVI Z NOVIM VOJNIM NAČRTOM. — RIMSKO POROČILO O OBSTRELJEVANJU SVETE GORE. — OBSTRELJEVANJE VIDMA. — BOJI NA PRIMORSKEM. — NAGRADA ZA VJETJE ANNU NZIA. — DROBNE VESTI.

Nov italijanski načrt.

Preko Lugana poročajo, da se govori v krogih italijanskega generalnega štaba, da je armadno vodstvo opustilo načrt, po katerem naj bi se predrele goriske pozicije s frontalnim napadom. Armadno vodstvo misli na intenzivno ofenzivo na goreno Dravsko dolino in na Bohinj.

O obstreljevanju Svete Gore.

"Agenzia Stefani" priobčuje dolgo poročilo zoper razna avstrijska poročila, in piše med drugim: — Neki graški list trdi, da so svetišča na Sveti gori pri Gorici poškodovani italijanski topovi. Ako je poročilo resnično, treba je pripomniti, da se nahaja svetišče na višini, ki je izredne taktične vrednosti in kjer je postavljenih več opazovališč. Radi tega je logično in potrebno, da se bori naša artilerija proti sovražnim topovom. Ni naša napaka, ako more nekaj naših strelcev zadet isvetišče, katero Avstrijci vojaško vporabljajo.

Bombardiranje Vidma.

"Secolo" poroča iz Vidma: — Nekaj časa se že prikazujejo sovražni zrakovolpi nad Vidmom, ki pa so napravili doslej le malo škodo. Te dni sta se prikazala dva avstrijska letalca nad Vidmom in sta vrgla na mesto kakih deset bomb. Ena bomba je zadela skupino oseb, izmed katerih so bili ubiti trije karabinerji, en brigadir, neki mlad mož in neki delavec. Mnogo oseb pa je bilo ranjenih. Ena bomba je zadela nekoga delavca, ki je hotel bežati iz tovarne, druge bombe so vžgale strehe in porušile zidovje. — Bombardiranje je trajalo nad pol ure. Prebivalstvo je jako razburjeno.

Italijansko uradno poročilo.

— Na planoti severozapadno od Arsiero so zavzele naše čete v jurisu znato sovražno utrdbo na zapadnem pobočju hrbta Monte Maggio. V goreni dolini Cordevo je trajal večerj dalje artilerijski dvoboj. Naše baterije so vžgale neko zaporo v dolini ceste v Dolomite onstran Arabe, sovražna artilerija pa je v razkazno hrabrostjo nadaljevala svoje uničevalno delo v Livinolonge in ni prizanesla niti civilni bolnišnici, ki je znatno poškodovana. Izdatno smo napredovali večerj v Kotlini bovski, kjer so naše čete z močno ofenzivo dosegle artilerija, kateri se ni posrečilo ustaviti naš silovit napad, je napirala svoj ogenj na te kraje in vzročila tam zopet škodo in nekaj požarov. V Krnskem odesku smo zavezovali po trdem boju dolg, močno utrjen sovražni strelski jarek na severnem pobočju Vršiča. Vsi poskusi sovražnika, da pi ga dobili nazaj, so se izjalovili. Enaka usoda je doletela drugi protinapade na naše pozicije pri Sv. Luciji. Vjeli smo nekaj mož in enega oficirja. Na Kraški planoti smo nadaljevali naše metodično prodiranje. Tudi večerj smo vzeli nekaj strelskih jarkov in vplenili eno strojno puško. Zjutraj zgodaj 20. avgusta je preletela eskadra naših aeroplanov sovražno letalno polje pri Ajševici, vzhodno od Gorice, in je metala tam bombe 30 minut dolgo z uspehom. Kljub obstreljevanju

iz treh odbijalnih baterij so se vrnila naša letala nepoškodovana. Ko so se vračala, so zagledala sovražnega letalca, so ga obstreljevala s svojimi strojnimi puškami in so ga prisilila, da se je spustil na tla. Dočim je bil naš drzni srečno uspehi značni napad naprejen, ob popolnem vpoštevanju vojnih pravil in običajev, na vojaški objekt, je izvajala eskadra sovražnih aeroplanov navredne represalije. Letela je čez Videm in vrgla nanj 14 bomb. Uspeh je bil usmerjen petih oseb, med temi ena gospa in ena deklica in trije karabinerji. Tudi privatne hiše so poškodovane.

Drobne vesti iz Italije.

Med četami ob Soči je izbruhnila kolera in nekaj vojakov je zbolelo, kakor se sluti, za kolero tudi v milanskem lazaretu.

Med švicarskim in italijanskim denarjem je razlike že za 21 frankov, med zlatom in papirjem 35 lir.

V Siciliji stane metrski cent žita 50—55 lir v zlatu.

Avstrijsko baronico Ceschi so ob začetku vojne odpeljali Italijani iz Bargo di Valsugana v Tridentu; na Sardiniji je bila s svojimi sedmimi otroki skoro dva meseca, dne 20. p. m. pa je bila izpuščena na svobodo in je mogla odpotovati v Švico.

Glavna ustanovitelja hnuškaških društev za vojno v Milanu Reguzzoni in Barbareschi sta padla v bojih ob Soči.

"Avanti" protestira proti temu, da je parlament zaprt. Rusija in Srbija celo sklicujeta svoja parlamenta v času vojne, samo italijansko ljudstvo ni vredno parlamenta. Cenzura je dotični članek "Avantiju" močno pristrigla.

Italijanski listi so prinašali zadnje dni fotografije nekakega vojaka Sardina s popisom, kako je vjel nekake avstrijskega generala. Ali moralo se je uradno konstatirati, da je to le izmišljotina vojaka Sardine.

Pogajanja Italije v Londonu za posojilo so zadela na mrtvo točko. Zakladni urad, ki je precej zaostal s plačili, razmišlja o nasilnem posojilu.

20,000 kron premije za vjetje D'Annunzia.

Iz vojnoporočevalskega stana: Italijansko dnevno časopisje je zabeležilo nedavno senzacionalno "rditev, da je avstro-ogrsko vrhovno armadno poveljstvo razpisalo premijo 20.000 kron za vjetje Gabriela D'Annunzia. Na prvi pogled pač vidi vsak, da je to smešna raca. Absurdno ni pač bilo, izdajati državni denar, in še v taki višini, za posest osebe D'Annunzia. In že radi tega bi se "zakazala morebitna premija za popolnoma nepotrebno, ker pri nas orav dobro vemo, da se Homer Italije ne poda v tako situacijo, ki bi pomenila zanj nevarnost. To dokazuje "Avanti", ki je pri bil resnico, da se nahaja D. Annunzio ne na fronti, ne v glavnem stanu, marveč samo v hotelu Royal Daniello v Benetkah.

Francozi so potopili podmorski čoln "U-3" in ne Italijani.

Iz vojnoporočevalskega stana: Ko je italijanski uradni komunikacije naznanil uničenje avstro-ogrškega podmorskega čolna "U-3", je skrbno zamočal, da je storila to francoska mornarica in ne italijanska. Sedaj, ko je ta resnica znana povsodi, mora biti pač neprijetno to italijanskemu časopisju, ki je potopljenje podmorskega čolna "U-3" slavilo v ditirambah kot italijanski čin. Tako hvaljeni narodni junaški čin se je izkazal v resnici za francosko delo. —

Ali vidite tam gori, pod vrhom, tri temne črte, tri zarez v snežno-beli skali? Zgornja črta je ena naših pehotnih pozicij, drugi dve, spodnji, sta gosti žični zapreki. — Pod daljnogledom se začudeno ozrem generalu v oči: — Kaj? Tam gori? Ljudje so tam gori? — Ali je to mogoče? — General skomizne z rameni: — Ali je mogoče?! Kaj pa je sploh nemogoče? — Ali niso le ljudje gori, marveč tudi topovi... Potem preiščuje: Da, časih mislim sam, da so naši ljudje tam gori začarani. Veliki čudež...

Čudež na Krnu.

Spočetka je bilo še nekaj poti sicer po strmim robu, katerega pa so nekako izbili zrebli na čevljih naše pehote. Sedaj pa smo stopili na drsališče, niti pol sekunde se ni mogla ustaviti noga. Še celo moj voditelj, ki je poznal teren, je padel trikrat, o sebi niti nočem govoriti. Da smo prišli kakih 10 metrov naprej, smo morali pa vseh štirih plaziti se kake pol ure. Tako smo dospeli s težavami v sipinsko zono. Ostro kamenje mi je raztrgalo podplate in vsak trenutek se je valila z menoj mala lava ruševja. Ako bi ne bilo k sreči malega grnicčevja, ob katero smo se oprijemali, potem bi ne bilo mogoče priti niti korak dalje. Kašljaj sem, da so me prsi bolele, pljuča niso mogla skoro več dihati, kajti srce mi je bilo, da sem čutil to v grlu, žile so otekle na mojem tilniku. Boleli so me zobje in brada, pot mi je tekla s čela in po cele minute nisem videl. Pri vsakem koraku se mi je zdelo, da ne pridemo več dalje. In nazadnje sem res onemogel. Obležal sem na skali. Za menoj pridejo vojaki. Spominjam se samo, da so imeli pod oči krvave oteklino, rdeča lica in da so šli čez mene dalje gor. Meni da niti opazili niso, da tu gori leži na skali čez pot civilist. Po malem sem prišel k sebi in mislil, kaj storiti. Obležan sem lahko, imam v roki turistovsko palico, ležim pa tukaj brez vsake moči. Kako le morejo prestati taka pota naši vojaki v težkih suknenih oblekah, težkih čevljih, tormister, puška, plašč, kako morejo hoditi po taki kalvarijski poti. Preteklo noč sem bil v udobni postelji, na katerih pečnem so se zvijali oni? — Dvigam se in lezem čez bodečasto kamenje, čez skale, ne morem si zadostno obrisati čela, kajti samo primem ruto z roko, je že vsa mokra... Kar po vseh štirih navzgor.

In končno sem gori. Kje? Vsekakor na vrhu tekega hriba. In pred menoj se dviga še gor, napik, vrh Krna. Strašnejša je njegova višina, kakor sem si jo mogel jaz kdaj predstavljati. In naši vojaki, mladi in starejši, pridejo gor, v to skalovje, kamor si človek ne more misliti dohoda, v to skalovno zmedo. Kaj pa je to, ako ni čudež?

Nahajamo se pri poziciji gorske baterije. Brigadir nam prihaja naproti. Ravnokar je pripelzel sem od sosednje baterije. Pelje nas na mesto opazovalcev. Stopamo čez mrtvo kravo, pred štirimi minutami jo je ubil šrapnel. Na mali vzdolbini, na svežem grubu stoji priprost lesen križ. Danes zjutraj je granata ubila pet topničarjev. Na robu pečine smo se vrgli na trebuh in iskali zavetje za sesekanimi vejami. Pod nami, v daljavi kakih dvanajstih korakov pred neko razsreženo hišo se temni oblika v zemljo vkopanega L. To je italijanski jarek. S prostim očesom moremo videti njega stanovalce, nahajajo se pri svojih puškah, pripravljenih na strel. Ne vedo še, da jih vidimo, kako so brezskrbni, ali kaj kmalu izvedo to. Naša artilerija je ravnokar izstrelila nanje pol salve, sovražni jarek je pokrit z dimom. Brigadir zagradi puško, nameri, ali ne, da bi streljal, marveč samo, da poskuša, ali jih je na sovražnikovi strani preveč. Potem ukaže rojni črti streljati in nato začne streljanje z boka, po par minutah so se že valili eden čez drugega sovražniki nizdol.

Neka velika gora pred mano je najmanj še enkrat tako visoka, kakor ta, na katere vrhu se nahajam. Za njo vidim čeri pustega skalnatega gorovja, potem gre pečina čez Mrzli vrh in se razteza proti jugu. Ta sivi skalnati velikan, čegar glava je pokrita z večnim snegom, je Krn. Nižje pod njim je vrh Ložnica in dalje zadaj Kuk. Spodaj, na vzhodju slednjega, na obraščnem hribu, daleč se blesteč stolp: grad Tolminski.

To je Krn? Kaj le ima ta opraviti z vojno? Če kje, mora biti pač tam gori mir doma...

In k meni se obrne general: —

General ima prav. Tam gori, v oblačnih višinah nad menoj, tam gori je čudež, čudež na Krnu. V skalovje vsekana glorijska prepoveda mnogopregrešnega človeštva, lepše in čudovite bodočnosti... (Iz poročila vojnega poročevalca "Pester Lloyd").

Razne zanimivosti.

Obsojeni rusofili.

Uradno se poroča: Pred dunajskim c. kr. domobranskim divizijskim sodiščem se je vršil pod vodstvom nadporočnika avditorja dr. Peutelschmieda več tedenski proces proti državnima poslanecema Dmitriju Marokovu in dež. sod. nadsvetniku dr. Vladimiru Kuryloviču, nadalje proti odvetnikoma dr. Cirilu Cerlunčakoviču iz Przemysla, dr. plem. Ivanu pl. Dromileckemu iz Zločova, tr. proti posestniku Tomažu Djakovu iz Verbžaja in ključavničarju Gabrielu Mulkičeviču iz Kamionke-Strumlove, ki so vsi pristaši ruske narodne stranke, končno proti korespondentu petrogradskega lista "Novoje Vremja" Dmitriju pl. Jančevckemu. Vsi so bili obtoženi veleizdaje in zločina proti oboroženi sili države. Obtožbo je zastopal nadporočnik avditor dr. Wunderer. Vseh sedem obtožencev je bilo obsojenih na smrt na večalih.

Življenje v Lvovu.

O življenju v Lvovu se poroča: O kakem družabnem življenju sploh ni govora, vsak živi zase. Celo v kavarnah je jako tiho, ker se jih ljudje izogibajo, izvzemši vsak dan ob 5. popoldne godba. To je novost. Lvovski kavanarji so rekli: Če smo že vse podražili in nimamo skoro nič listov, pa preskrbimo vsaj godbo.

Edino zbirališče je veliki kinematograf. Napravili so ga Rusi, a avstr. oblastnjue so ga zaplenile in zdaj prireja predstave za korist Rdečega križa.

Dunajske babice nimajo nič opraviti.

V zadnjih treh mesecih se je številno porodov na Dunaju zelo zmanjšalo. V prvih devetih mesecih vojne je bilo število porodov še normalno, ali med tem so moški odšli v vojno, in to se zdaj čuti. Pred meseci so ustanovili na Dunaju dom, kjer bi lahko rodile žene vpoklicanih vojakov, a ta dom so zdaj zaprli, ker ni pacientinj. Na Dunaju je nad 2000 babice, ki se bridko pritožujejo, da nimajo nič opraviti in da nič ne zaslužijo. Babice imajo svojo posebno organizacijo in so se na zborovanju te organizacije jako razburjeno posvetovalce, kaj bi bilo storiti, da bi imele zopet kaj dela. Ker pa so spoznale, da ni pričakovati, da bi v svoji stroki prišle do dela, so se ponudile za strežnice v vojaških bolnicah, češ, da imajo medicinsko izobrazbo in bodo strežniško službo bolje opravljale, kakor druge strežnice.

Drobne vesti iz Italije.

Kraljev namestnik je ustanovil posebno komisijo, ki naj nadzira postopanje z vojnimi vjetniki. — Komisiji načeluje bivši minister general Spongardi.

Švicarski listi prinašajo poročila iz ust potnikov iz južne Italije, da razsaja kolera močno po Siciliji in Kalabriji.

Italijanske oblasti so ukrenile kar potrebno za druge province. — "Štampa" poroča, da so bili v Palermo poslani avstrijski vojni vjetniki z železnice odpravljeni v notranjost Sicilije. Pri prihodu parnika in med tem, ko je množica klicala: "Evviva Italia" je neka baje slovaška gospa zaklicala "Evviva Austria", na kar je bila takoj aretovana.

— Vsi možje letnikov 1892, 1893 in 1894, ki so bili spoznani za nesposobne in vojaške službe proste, se poziva uradno na novo pregledovanje, ali so sposobni za vojno službovanje.

Za kratek čas.

Prepozno.

Knjigotrozec (svojemu slugi): Slišite, Janez, ali ste nesli večerj gospodu Ščinkovcu kazenski zakon? Sluga: — Nesel — pa je bilo že prepozno, ker so ga deset minut prej odpeljali na sodnijo.

Mož ni prijatelj.

— Da, gospa, večerj sem vas videl. Šti ste z nekim gospodom. To je bil gotovo kak prijatelj. — Lepo vas prosim prijatelj! Kaj še! To je bil moj mož.

V šoli.

Iz predavanja profesorja Lo-bode na kmetijski šoli. ... Da ste gnojila študirali, to že vrljame, ampak samo površno. Gnojila so pa stvar, v katero se je treba zariti in jo dobro prebaviti.

Edina stvar.

Mož: — Kaj boš pa naši kuharici darovala za Božič. Žena: — Gledališki plašč. Mož: — Čemu pa bo tej bali gledališki plašč. Ti si znorela. Žena: — Ne! Ampak gledališki plašč je edina stvar, ki jo še na upanje dobim.

Premalo prebrisan.

— Kaj, gospod sosed, svojega sina, ki ste ga vzgajili za trgovino, ste zdaj poslali v Ameriko. Kaj se je pa zgodilo? — Pokazalo se je, da je tepec! Dal sem mu denar, da si uredi trgovino, ga naučil, kako je treba blago visoko zavarovati, pa vam najame ta tepec lokal, kjer je hidrant tik pred hišo, koj zraven hiše pa gasilni dom!

Ne samo enemu.

— Kaj, meni si nezvesta, meni, ki sem toliko zate žrtvoval, meni... — Potolaži se, saj nisem samo tebi nezvesta.

Pred sodnijo.

Obtožence: — Pri tej rabuki nisem bil nič udeležen. Jaz sem samo mir delal.

Sodnik: — A, slišite, saj vi ste vendar tega-le človeka toliko časa po glavi tolkli, da je izgubil zavest.

Obtožence: — To je že res, a to je bilo pač edino sredstvo, napraviti mir.

Huda žena.

Šef in njego vpisar sta zamaknjena v svoje delo, ko zapoje telefonski zvonček. Pisar skoči k telefonu.

Šef: — Kdo kliče?

Pisar: — Milostiva.

Šef: — Kaj pa hoče?

Pisar: — Ne vem. Slišal sem samo besedo lump.

Šef: — Pojdite ven; zdi se mi, da hoče moja žena z menoj govoriti.

Hvaležnost.

— Kdo pa je tist stari gospod, ki si ga tako strašno spoštljivo pozdravlja?

— To je moj največji dobrotnik, a tega še sam ne ve.

— Kako to?

— Pred leti je mojeto na cedilu pustil, ostala je vsled tega stara devica in ko je umrla, sem jaz podedoval njeno premoženje.

A tako!

Mlad gospod se je seznanil z dražestno gospodično in se neznaansko trudi, da bi za svoja raznovrstna darila dosegel realno kompenzacijo. Njegovi manevri pa se končajo vedno enako neugodno.

— Ne, ne, ne! V to hišo pa ne grem.

To je običajni odgovor dražestne gospodične. Končno se je gospod teh neuspehov naveličal.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn. Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KOSTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich. PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans. JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O. JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo. G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boče oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

CLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZVANJE!

Vse proteste, inicijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

"Prokleti ste...!"

Spisal Jan Janča.

I.

Poldansko solnce je neusmiljeno sipalo svoje žarke na zemljo. Tla so bila vsa razgreta, drevesa so žalostno pobešala svoje usahnele liste; evetice in polju so se onemoglo klanjale k posušeni zemlji. Kamenje je palilo, in ljudje — bilo jih je le malo — ki so šli bosi po cesti, so korakali kakor po žrjavici.

Zrak je bil vroč; celo v senci je bilo soparno; niti tam si upehan človek ni mogel spočiti, niti se poživiti. Zdelo se je, kakor bi v mično slovaško pokrajino z vslo silo prodirala vsa gorkota iz dolnje Ogrske, katera bi rada spallila vso krasoto dežele. Prihajala je naglo, kakor prihajajo v slovaški vasi najeti roparji, ki vlačijo izpod skodlastih streh sirote, zavlečejo jih v spodnje kraje, kjer jih razdajajo na javnem trgu kakor ne razumno žival, da jih v tujem kraju oropajo sladke materne govoriče, vere in Boga.

Grozni so ti ljudje, brez občutkov in srea! Toda še groznejši so oni, kateri isto sami prihajajo bogato nakiteni, s prilizienimi, prijateljskimi besedami ljubezni vere in Boga na ustnicah, v sreu pa skrivajoči črno izdajstvo. A ta dobri narod pod Tatrani, ki ne pozna zvijače in izdajstva, ne pozna laži in zlobe, čegar srce je čisto, kakor zlati žarek majnikovega solnca: ta narod zaupa znovič. Tolikokrat je bil že goljufan, kakor bi ne govorilo k njemu skalnato kov in srea! Toda še groznejši so oni, kateri isto sami prihajajo bogato nakiteni, s prilizienimi, prijateljskimi besedami ljubezni vere in Boga na ustnicah, v sreu pa skrivajoči črno izdajstvo.

Stari Botto je počival s svojim vnukom Jurčkom pod senenimi vrhami. Pri Jurčkovih nogah se je vlezel Guraš, močan pes, ki je leno mahnil z repom samo takrat, ko je odganjal sitno muho. Tudi teh je letalo le malo v tem gorkem ozračju. ... Za čedo se nihče ni brigal; saj ne pojde v škodo, ker ima tuji poludan ter leži leno na pašniku.

"Dedek, ko bi bil jaz gospod, ne bi bil tako zloben, kakor gospod učitelj — toda glejte, dedek", obstane fant naenkrat, zakrije si z rokami roči. "Glejte, dedek, kako zala kočija drdra po cestgi! Ko bi bil jaz gospod, kupil bi tudi takšno ter vas vozil povsod. In ti konji, kako smrkajo! ... Dedek, čemu jaz nisem gospod?"

"Kaj vse ti, fantek, prihaja v glavo?" "Ali bi ne bilo to morda lepo, dedek?" Vi bi lepo sedeli v vozu, jaz pa bi kočijazil. Kako bi naju gledali ljudje, ko bi se peljala po cesti! Ko bi zagledala kje otroke, vrgla bi med nje polno pest novece, — veste, kako je delal oni oskrbnik, ki je prišel obiskat gospoda učitelja? Dedek, kočija se je ustavila. Kaj se jim je pripetilo? ... Izstopila sta dva gospoda, eden ima sive brke, a drugi ... Drugi je gospod učitelj. ... Gresta semkaj. ... Dedek, kaj le hočeta od naju?"

"Kaj jaz vem, fant? ... Toda kdo ve, če mar ne želi ta gospod, da mu zapojeva kako pesem. Vaš, pred enim letom je pripeljal sem k meni gospod župnik tudi takega gospoda in tako dolgo sta mi prigojavljala, da sem jima zapel. A ta tuji gospod si je vse pesmi zabeležil."

Med tem je prišel učitelj z nepoznanim starim gospodom. Oba pastirja snameta svoje široko pokrivalo z glave. "Pozdravi vaju Bog, starček", spregovori stari gospod v okorni slovaščini. — "Rad bi spregovoril z vami. ... To je vaš vnuk? ... Zal fant, kako mičen ima obraz."

"Jurček" — reče gospod učitelj — "pojdi za trenutek z menoj. Milostljivi gospod grof bi radi sami govorili z dedkom."

Jurček molče uboga ter gre za učiteljem. "Starček" — reče stari gospod, katerega je učitelj imenoval grofa — "s kratkimi besedami vam povem, čemu pridem k vam! Moja hči, grofica Szalayeva, se je omožila s piletnim, že gospodom grofom Pazmandy-jem. Njun zakon je ostal brez otrok. Zato je gospod grof Pazmandy, moj zet, sklenil, da vzame v svojo rodbino kakoga sirotka ter ga odgoji za svojega. Hoče ga dati v šole ter ga z vsem skrbovati in nemara — če mu Bog ne da lastnega otroka — napravi ga za svojega dediča."

Prosila sta me torej, naj jima takega sirotka pripeljem. Odpejal sem se iz Budimpešte sem v vaše gore ter dospel v vašo vas. Takoj mi je gospod učitelj pohvalil vašega vnuka, češ, da je to kaj čil fant, in resnica, prikupil se mi je takoj na prvi pogled. Pustite ga, starček, da gre z menoj."

"Milostljivi gospod, rad bi, toda ne morem. Star sem že in slaboten, in fantek me v marsičem že nadomešuje. Tu zajde krava v škodo, in predno bi jaz prišel, pojdelja bi pol oгона. Jurček pa jo precej zapodi. ..."

"O, to je pač najmanjša skrb, starček. Če pustite fanta z menoj, dobite, kolikor boste potrebovali za preživljanje, da vam več ne bo treba se truditi s pašo. Lahko si na stara leta privoščite počitka."

"Ne vem, milostljivi gospod, kako bi prebil brez Jurčka? Fant mi je prirastel k sreu. Nikogar nimam več razun njega. Hčerko svojo, njegovo mater, sem pokopal že pred poldrugim letom. Nemara bi niti ne preživel, ako bi imel njega izgubiti."

"Saj ga boste lahko večkrat videli. Pošljemo ga vam domu, kadar bodo imeli počitnice."

"Toda tako ga pustiti, reveža, v tuji svet?" "Ne bomo mu tujei; pri nas najde druge stariše."

"Joj, moj Bog, milostljivi gospod, drugih starišev človek več ne najde."

"Privadi se pri nas, kakor bi bil doma."

"Toda, oprostite, milostljivi gospod ne morem ga pustiti kar tako. ..."

"Kaj torej hočete zanj?" "Kaj hočem zanj, za Jurčka? Mislite mar, milostljivi gospod, da se more dete kupiti — z odpuščenjem — kakor kaj žrebec? Ko bi mi kdo dajal tisočake, ne dal bi ga od sebe."

"Saj ste vendar rekli, da ga ne morete pustiti kar tako. Mislim sem torej, da nočete zastoj, zato sem tudi vprašal, kaj hočete."

"A ko bi rekli, milostljivi grof, da je vsa ta čeda, ki se tam pase, moja, ne da bil vam Jurčka?" "Premislite si dobro, starec, kaj govorite. Ne pravim rad tega, toda nemara vidite sami, da stojite že z jedno ного v grobu. Kaj se zgodi s fantom, če vi danes ali jutri umrjete? Kruha si še ne more služiti, ker je še otrok, nihče ga ne

vzame v službo. Premoženja mu ne zapustite — čaka ga torej be-raška palica. Vi ste vrl, dober in pošten človek, torej ne boste hoteli, da postane iz vašega vnuka berač, pohajale, ali še kaj hujsnega. Svet je hudoben ter za neizkušene-ga otroka poln zapeljivosti. Ali bi mar hoteli imeti na vesti, ko bi vaš vnuk zašel na kriva pota? Ali bi vas mar ne dosegla kletev v grobu, ko bi iz njega ostal potepuh, med tem ko bi iz njega lahko bil pošten človek? Revščina je huda reč ter še odraslene ljudi napravi hudobne, toliko manj še prizaneslo slabemu fantu."

V starčevi duši se vname kruti boj. "Da, star sem, nadležen, Nemara me jutri ali pojutrišnjim odneso na pokopališče. Jurčku ne zapustim drugega nego pošteno ime, in če mu ostane po stariših in dedku kaka dedščina, pa bo ta edina le to, da smo ga od mladih nog učili spoznavati Boga in delati. O-trok je še, toda njegov angelj varuh ga bo varoval."

"Hočete torej prepustiti usodo svojega vnuka negotovi bodočnosti? Verujete v božjo pomoč, zaupa-te, da angelj varuh obvaruje otroka; ta vera vam služi v okras; to-da ne pozabiti, da z otrokom je kakor s cvetico. Dokler ji je vreme ugodno, se veselo vspenja po koncu k oblakom; pride pa mraz, in ona zvane, če jo je pustil vrtnar brez varstva. Zapuščeno dete, siro-ta, je izpostavljeno tolikim nevar-sčinam in če ga ne vzame kdo v o-skrbo ter ne varuje njegovega srca pred mrazom človeške zlobe, propade, in angelj varuh žalostno odvrne od njega svoj obraz."

"Ne govorite dalje, milostljivi gospod. Glava bi se mi razletela. Cutim to, vidim, kako mu od vseh strani preti nevarnost za telo in dušo."

"Hočem pomagati vam in nje-mu; hočem, da iz vašega vnuka postane veren in bogaboječ človek."

"Ali mu ne vzamete vere? Ne zgubi-li vere, ko dospe v veliko mesto? Nu, pa naj se zgodi volja božja. ..."

Med tem priteče Jurček ves navdušen. "Dedek, dedek, gospod učitelj mi je dejal, da me hoče gospod grof vzeti s seboj v mesto. Dedek, prosim vas, pustite me iti z gospodom grofom. Gospod učitelj mi je pravil, da vam bodo pošiljali denar, a ko bodem velik, kupim hišo, konje in kočijo. Potem pa pridem po vas in vas nikdar več ne zapustim."

Grof Szalay z zmagoslavnim sme hom pogleda zgovornega fantiča. Vseč mu je bil; kaj zal je, mičen in neplašljiv deček. Učitelj je imel prav, ko ga mu je priporočil. Iz očij starega pastirja je kapala solza za solzo. Odločil se je.

"Jurček! ... Bog sam ve, kako mi je pri sreu, ko te imam zgubiti. Bog se usmili!"

"Ne jokajte, starec", reče grof. "Mislite si, da pošiljate fanta v mesto in da se tam zamudi dalje nego navadno; predno pa se nadejate, vrne se on, vas obišče in potolaži. Fant mi je vseč." — Po teh besedah se obrne k učitelju na stran:

"Hvala vam; vidim, da vam tu vaš apostolski posel uspešno gre izpod rok. Ne pozabim spomniti se na vas, čim bo mogoče."

"Hvala vam, gospod grof. Pono-sen sem, da čujem iz vaših ust to priznanje. Izvršujem le svoje do-movinsko dolžnost, in moje srce je napolnjeno z veseljem, ker mi do-puščate usoda storiti vsaj nekaj za razširjenje in utrjenje našega sve-tega madžarskega misljenja. Med stariimi Slovaki to ne pojde lahko, toda glavno oviro dela nam samo — duhovščina. Ona zaduši naen-krat, kar smo v potu svojega obra-za dolgo sejali. Bolje pa pojde s šolsko mladino, in verjemite, gos-pod grof, ko bi bili vsi učitelji na-dahnjeni z domovinsko idejo, pa bi se pri tretjem rodu ne glasil več po teh gorah kak drugi glas nego madžarski. ..."

"Rekli ste, da ta fant že raz-ume madžarski?" "Razume in tudi govori že do-kaj gladko. Čez eno ali dve leti imate iz njega Madžara, da nihče več ne spozna, katerega rodu je."

Med tem, ko sta ona to govorila, se je poslavljaj stari pastir z Jurč-kom, z jedino svojo tolažbo.

"Pojdi, Jurček", reče mu. — "Bog je dober, on te ne zapusti; glej, da le ti ne zapustiš njega. Lahko greš takoj! Ustavi se doma ter obleči si novo obleko. Nemara je več ne boš potreboval — toda Jurček, prosim te, ne odvriži s svo-jo obleko vred tudi svojega Boga. Ne veš, kako reven je človek, ki je prišel od vero. Moli in delaj, in Bog te blagoslovi. Ko bi se zgodi-

lo — človek ne ve za dan in uro — da bi umrl, da bi te nikdar več ne videl, pridi ter pomoli vsaj na mojem grobu in na grobovih svojih starišev. ..."

Starec ni mogel dalje govoriti, jok mu zapre besedo. Tudi Jurčka se polasti otožnost. Šele sedaj se mu je zdelo, da ni mogoče, da bi zapustil svojega deda, da bi odšel iz kraja, kjer mu je bilo naen-krat vse tako nenavadno milo, tu-di ta krepki Guraš, ki ga je gledal ta ko veselo še pred trenutkom, sedaj pa tako žalostno.

"Dedek! ... Dedek! ...!" Jurček jokaje pade na starčeve prsi.

"Potolaži se, sinko. ... To sve-tinjico, katero imaš po materi, ne odloži z vratu! Dobila jo je s Čen-stohova in blagoslovljena je; na-njej je podoba Gospe Marije. Ona te bo varovala. ..."

"Ali more iti takoj z menoj?" — se obrne grof k pastirju. "More. ... Toda, milostljivi gos-pod, oskrbujejte mi ga, kakor oko v glavi. ..."

"Ne bojte se, starec. Da boste pa imeli nekaj za pobjoljšek, vzemite to-le malenkost; toliko dobi-te vsak mesec. ..."

Grof stisne stavec v roko zavutih pet goldinarjev. ... na mesec. ... (Dalje prihodnjic).

Za vsebino oglasov ni odgovor-no ne uredništvo ne upravniki.

NAŠI ZASTOPNIKI, kateri so pooblašteni pobirati naroč-nino za "Glas Naroda" in knjige, ka-kor tudi za vse druge v našo suroko spadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Clax. San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin Denver, Colo.: Frank Skrabec Leadville, Colo.: Jerry Jamnik Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Soita, Frank Janesh in John Germ. Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Sajtich. Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman Woodward, Ind. in okolice: Lukas Podbregar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič. Oglesby, Ill.: Math. Hribernik. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec. Depue, Ill.: Dan. Badovinae. La Salle, Ill.: Mat. Komp. Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zetel in Frank Bambich.

Mineral, Kans.: John Stale. Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin. So. Chicago, Ill.: Frank Černak in Rudolf Požek.

Springfield, Ill.: Matija Earborič. Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne. Mulbery, Kans. in okolica: Marth. Coe.

Calumet, Mich. in okolica: Pav-shaits in M. F. Koba. Manitowish, Mich. in okolica: E. Kotsian. So. Range, Mich. in okolica: M. U. Lihovik.

Aurora, Minn.: Josip Fugaz. Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich in Frank Žagar. Duluth, Minn.: Joseph Shabaron. Ely, Minn. in okolica: Ivan Gonik.

M. L. Kapach, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek. Eveleth, Minn.: Jurij Kotse. Gilbert, Minn. in okolica: L. Vese. Hibbing, Minn.: Ivan Poneš.

Kitzville, Minn. in okolice: Joe Adamich. Nashwanck, Minn.: Geo. Maurin. Virginia, Minn.: Frank Hrovatic. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. Aldridge, Mont.: Gregor Zoben. Great Falls, Mont.: Math. Urich.

409 N. 5th Ave. Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek. Roundup, Mont.: Tomaž Paulin. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka. Cleveland, Ohio: Frank Sakcer, J. Marinčič, Chas. Karlinger in Jakob Resnik.

Barberton, O. in okolica: Alois Ba-ant. Bridgeport, O.: Frank Hočevar. Collinwood, O.: Math. Slapnik. Lorain, Ohio in okolica: John Kusa.

1735 E. 33. St. Youngston, O.: Ant. Kikelj. Oregon City, Oreg.: M. Justin. Allegheny, Pa. in okolica: M. Klarič.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar. Braddock, Pa.: Ivan Germ. Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek. Burdine, Pa. in okolica: John Ker-Hilnik.

Canaanagh, Pa.: Ivan Pašk. Claridge, Pa.: Anton Jerina. Canonsburg, Pa.: John Koklich. Broughton, Pa. in okolica: A. Dem-lax.

Duerragh, Pa.: Dragutin Slavik. Dunlo, Pa. in okolice: Josip Suhor. Export, Pa. in okolice: John Prostor. Forest City, Pa.: Karl Zalar in Fr. Leben.

Forest Pa.: Ant. Valentiniš. Greensburg Pa. in okolica: Joseph Novak. Irwin, Pa. in okolica: Frank Dem-lax.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc. Marianna, Pa.: E. Gottlicher. Mendon Land, Pa.: Georg Schulta. Monessen, Pa.: Math. Kikelj. Moweacon, Pa. in okolice: Franj.

— Jak.

Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvanski. Ignas Magister, Z. Jakše in U. K. Jakobich. Steelton, Pa.: Anton Hren. Unity Sta., Pa.: Joseph Skerij. West Newton, Pa. in okolica: Josip Jovan. Willock, Pa.: Frank Seme in Joseph Petercel. Toole, Utah: Anton Paluš. Winterquartara, Utah: Louis Bla-sich. Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta. Ravensdale, Wash.: Jakob Rom-tak.

Davis, W. Va. in okolice: John Bre-sich. Thomas, W. Va. in okolice: Franj Kocijan in A. Korenčan. Grafton, Wis.: John Stampfel. Kenosha, Wis.: Aleksander Peadir. Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh. Sheboygan, Wis.: Frank Seplich in Heronim Svetlin. West Allis, Wis.: Franj Škol in Louis Lončarič. Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcina. Kemmerer, Wyo.: Josip Motoliš.

CENIK KNJIG katere ima v zalogi SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

Table with 3 columns: Title, Price, and Description. Includes items like 'MOLITVENIKI', 'Duhovni boj', 'Evangeljska zakladnica', etc.

Table with 3 columns: Title, Price, and Description. Includes items like 'POUČNE KNJIGE', 'Ahnov nemško-angelski slo-var', 'Angleško-slovenski in slo-vensko-angelski slovar', etc.

Table with 3 columns: Title, Price, and Description. Includes items like 'SPILMANOVE POVESTI', '1. zv. Ljubite svoje sovraž-nike', '2. zv. Maron, krščanski deček', etc.

Table with 3 columns: Title, Price, and Description. Includes items like 'ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE', 'Baron Trenk', 'Belgrajski biser', 'Beneška vedečevalka', etc.

Table with 3 columns: Title, Price, and Description. Includes items like 'TALIJA', 'Zbirka gledaliških iger', 'Brat sokol', 'Cigani', 'Pri puščavniku', etc.

Table with 3 columns: Title, Price, and Description. Includes items like 'RAZGLEDNICE', 'Newyorške, s cveticami, humoristične, božične, no-voletne in velikonočne, komad po deucec po Z slikami mesta New Yorka', 'Album mesta New Yorka', etc.

Table with 3 columns: Title, Price, and Description. Includes items like 'ZEMLJEVIDI', 'Avstro-Ogrske, mali', 'Združenih držav, mali', 'veliki', 'vezan', 'Balkanskih držav', etc.

Table with 3 columns: Title, Price, and Description. Includes items like 'OPOMBA: Naročilom je prilo-žiti denarno vrednost, bodisi v po-tovini, poštni nakaznici, ali pošt-nah že vrnunane.

IZVEŠEVALNI ODBOR:
 Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
 Edward Kalish, tajnik, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padel je na bojišču znani ljubljanski sportsman, kadet Fr. Bremec. Njegov tovariš piše z bojišča: Ob Dnjestru se je naš polk posebno odlikoval. Mnogo jih je padlo, med njimi, žal, tudi naš nogometni prvak, kadet Fr. Bremec Radi smo ga imeli, vedno dobre volje, vedno šaljiv, pogumen in hladnokrven nam je bil pravi vzor slovenskega vojaka. Predno so se naše vrste pripravile na nasok, nam je dejal: "Naprej iti se prav nič ne bojim, samo pred jurišem mi je nekoliko tesno, ker me bo zapeljal moj prežihavni temperament." In res, na čelu svojega oddelka je z naravnost čudovito vero juril, kar prileti ruska krogla ter ga zadene v glavo. "Fantje, naprej!" je se kriknil in se zgrudil mrtve.

Iz italijanskega ujetništva se je oglašil rezervni nadporočnik Stanko Lavrenčič. Nahaja se v mestu Potenza v napoljski provinci.

V ruskem ujetništvu. Oglasil se je Jurč Vozlič, ki pozdravlja sestre, brate in znance ter prosi, da se mu oglašijo na naslov: Novo Nikolajevsk, gubernija Tomsk, Sibirija, 29. kompanija vojnopolnennyh. — Josip Kosmač piše Jerič Larkancev v Dobrunjah št. 8, pošta Hrušica pod Ljubljano: Draga sestrična! Dam vam vedeti, da sem na Ruskem ujet. Zdrav sem in se mi dobro godi. Znanec imam dosti, pa prijateljev tudi. Drugič kaj več, vse pa, ko se bo mo mogoče spet videli. Vse vkup prav pristočno pozdravlja Jožef Kosmač. V Rusiji, dne 26. junija 1915. — J. Novak je sporočil svojim starišem, ki bivajo v Hinjah št. 4 pri Žužemberku: ... Zdad sem zdrav. V bolnišnici sem bil dva meseca in deset dni. Tukaj v Voronežu (sredi južne evropske Rusije) nas je veliko vojnih ujetnikov. — Ivan Mohar se je oglašil svojim domačim iz manjšega mesteca Orlova, ki leži na reki Vjatki v guberniji enakakega imena v evropski Rusiji. — Anton Vuk se je oglašil iz Skobeleva v vroči turkeštanski deželi in piše svojem bratu Stefanu, ki se nahaja v garnizijski bolnišnici v Ljubljani. Vsa Vukova družina je bila jako vesela, ko je prejela Stefanovo pisanje, da je še med živimi, zakaj minili so bili meseci in meseci, da ni bilo o Stefanu ne duha, ne sluha, in vsi so ga imeli že za mrtvega. — Jernej Kušer se je oglašil svojem sestri v Mengšu iz Sadrinske. Sadrinsk je manjše mesto na reki Izetu v permski guberniji blizu evropsko-azijske meje. — Vladimir Kaboj se nahaja v vojnem ujetništvu v Sibiriji v selu Novem Karapažu, ki leži blizu Kainska. O svoji ujetniški usodi je obvestil svoje, ki bivajo v Ljubljani. — Anton Bedenk se je oglašil svojem v Črnučah pri Ljubljani iz simbirske gubernije. — Rudolf Legat, doma iz Rožne doline pri Ljubljani, se je oglašil čez osem mesecev mučnega molka in je s svojim glasom jako iznenadil in razveselil vse drage domače, saj se bodo še videli, ko bo utihnil bojni vihar. — Vinko Rozman se je oglašil iz Skobeleva v turkeštanski deželi, kjer je sedaj več Slovencev, svoji ženi Mariji, ki biva na Ježici št. 42 pri Ljubljani. — Ignacij Lampe se je naznanil svoji ženi Mariji, ki staneje v Ljubljani, Cesta na Loko št. 15. Piše, da se nahaja v mestu Ashabadu, ki leži v zakaspiškem okraju na železnici blizu rusko-perzijske meje, odkoder ji pošilja srčne pozdrave.

IZVEŠEVALNI ODBOR:
 Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
 Edward Kalish, tajnik, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padel je na bojišču znani ljubljanski sportsman, kadet Fr. Bremec. Njegov tovariš piše z bojišča: Ob Dnjestru se je naš polk posebno odlikoval. Mnogo jih je padlo, med njimi, žal, tudi naš nogometni prvak, kadet Fr. Bremec Radi smo ga imeli, vedno dobre volje, vedno šaljiv, pogumen in hladnokrven nam je bil pravi vzor slovenskega vojaka. Predno so se naše vrste pripravile na nasok, nam je dejal: "Naprej iti se prav nič ne bojim, samo pred jurišem mi je nekoliko tesno, ker me bo zapeljal moj prežihavni temperament." In res, na čelu svojega oddelka je z naravnost čudovito vero juril, kar prileti ruska krogla ter ga zadene v glavo. "Fantje, naprej!" je se kriknil in se zgrudil mrtve.

Iz italijanskega ujetništva se je oglašil rezervni nadporočnik Stanko Lavrenčič. Nahaja se v mestu Potenza v napoljski provinci.

V ruskem ujetništvu. Oglasil se je Jurč Vozlič, ki pozdravlja sestre, brate in znance ter prosi, da se mu oglašijo na naslov: Novo Nikolajevsk, gubernija Tomsk, Sibirija, 29. kompanija vojnopolnennyh. — Josip Kosmač piše Jerič Larkancev v Dobrunjah št. 8, pošta Hrušica pod Ljubljano: Draga sestrična! Dam vam vedeti, da sem na Ruskem ujet. Zdrav sem in se mi dobro godi. Znanec imam dosti, pa prijateljev tudi. Drugič kaj več, vse pa, ko se bo mogoče spet videli. Vse vkup prav pristočno pozdravlja Jožef Kosmač. V Rusiji, dne 26. junija 1915. — J. Novak je sporočil svojim starišem, ki bivajo v Hinjah št. 4 pri Žužemberku: ... Zdad sem zdrav. V bolnišnici sem bil dva meseca in deset dni. Tukaj v Voronežu (sredi južne evropske Rusije) nas je veliko vojnih ujetnikov. — Ivan Mohar se je oglašil svojim domačim iz manjšega mesteca Orlova, ki leži na reki Vjatki v guberniji enakakega imena v evropski Rusiji. — Anton Vuk se je oglašil iz Skobeleva v vroči turkeštanski deželi in piše svojem bratu Stefanu, ki se nahaja v garnizijski bolnišnici v Ljubljani. Vsa Vukova družina je bila jako vesela, ko je prejela Stefanovo pisanje, da je še med živimi, zakaj minili so bili meseci in meseci, da ni bilo o Stefanu ne duha, ne sluha, in vsi so ga imeli že za mrtvega. — Jernej Kušer se je oglašil svojem sestri v Mengšu iz Sadrinske. Sadrinsk je manjše mesto na reki Izetu v permski guberniji blizu evropsko-azijske meje. — Vladimir Kaboj se nahaja v vojnem ujetništvu v Sibiriji v selu Novem Karapažu, ki leži blizu Kainska. O svoji ujetniški usodi je obvestil svoje, ki bivajo v Ljubljani. — Anton Bedenk se je oglašil svojem v Črnučah pri Ljubljani iz simbirske gubernije. — Rudolf Legat, doma iz Rožne doline pri Ljubljani, se je oglašil čez osem mesecev mučnega molka in je s svojim glasom jako iznenadil in razveselil vse drage domače, saj se bodo še videli, ko bo utihnil bojni vihar. — Vinko Rozman se je oglašil iz Skobeleva v turkeštanski deželi, kjer je sedaj več Slovencev, svoji ženi Mariji, ki biva na Ježici št. 42 pri Ljubljani. — Ignacij Lampe se je naznanil svoji ženi Mariji, ki staneje v Ljubljani, Cesta na Loko št. 15. Piše, da se nahaja v mestu Ashabadu, ki leži v zakaspiškem okraju na železnici blizu rusko-perzijske meje, odkoder ji pošilja srčne pozdrave.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padel je na bojišču znani ljubljanski sportsman, kadet Fr. Bremec. Njegov tovariš piše z bojišča: Ob Dnjestru se je naš polk posebno odlikoval. Mnogo jih je padlo, med njimi, žal, tudi naš nogometni prvak, kadet Fr. Bremec Radi smo ga imeli, vedno dobre volje, vedno šaljiv, pogumen in hladnokrven nam je bil pravi vzor slovenskega vojaka. Predno so se naše vrste pripravile na nasok, nam je dejal: "Naprej iti se prav nič ne bojim, samo pred jurišem mi je nekoliko tesno, ker me bo zapeljal moj prežihavni temperament." In res, na čelu svojega oddelka je z naravnost čudovito vero juril, kar prileti ruska krogla ter ga zadene v glavo. "Fantje, naprej!" je se kriknil in se zgrudil mrtve.

Iz italijanskega ujetništva se je oglašil rezervni nadporočnik Stanko Lavrenčič. Nahaja se v mestu Potenza v napoljski provinci.

V ruskem ujetništvu. Oglasil se je Jurč Vozlič, ki pozdravlja sestre, brate in znance ter prosi, da se mu oglašijo na naslov: Novo Nikolajevsk, gubernija Tomsk, Sibirija, 29. kompanija vojnopolnennyh. — Josip Kosmač piše Jerič Larkancev v Dobrunjah št. 8, pošta Hrušica pod Ljubljano: Draga sestrična! Dam vam vedeti, da sem na Ruskem ujet. Zdrav sem in se mi dobro godi. Znanec imam dosti, pa prijateljev tudi. Drugič kaj več, vse pa, ko se bo mogoče spet videli. Vse vkup prav pristočno pozdravlja Jožef Kosmač. V Rusiji, dne 26. junija 1915. — J. Novak je sporočil svojim starišem, ki bivajo v Hinjah št. 4 pri Žužemberku: ... Zdad sem zdrav. V bolnišnici sem bil dva meseca in deset dni. Tukaj v Voronežu (sredi južne evropske Rusije) nas je veliko vojnih ujetnikov. — Ivan Mohar se je oglašil svojim domačim iz manjšega mesteca Orlova, ki leži na reki Vjatki v guberniji enakakega imena v evropski Rusiji. — Anton Vuk se je oglašil iz Skobeleva v vroči turkeštanski deželi in piše svojem bratu Stefanu, ki se nahaja v garnizijski bolnišnici v Ljubljani. Vsa Vukova družina je bila jako vesela, ko je prejela Stefanovo pisanje, da je še med živimi, zakaj minili so bili meseci in meseci, da ni bilo o Stefanu ne duha, ne sluha, in vsi so ga imeli že za mrtvega. — Jernej Kušer se je oglašil svojem sestri v Mengšu iz Sadrinske. Sadrinsk je manjše mesto na reki Izetu v permski guberniji blizu evropsko-azijske meje. — Vladimir Kaboj se nahaja v vojnem ujetništvu v Sibiriji v selu Novem Karapažu, ki leži blizu Kainska. O svoji ujetniški usodi je obvestil svoje, ki bivajo v Ljubljani. — Anton Bedenk se je oglašil svojem v Črnučah pri Ljubljani iz simbirske gubernije. — Rudolf Legat, doma iz Rožne doline pri Ljubljani, se je oglašil čez osem mesecev mučnega molka in je s svojim glasom jako iznenadil in razveselil vse drage domače, saj se bodo še videli, ko bo utihnil bojni vihar. — Vinko Rozman se je oglašil iz Skobeleva v turkeštanski deželi, kjer je sedaj več Slovencev, svoji ženi Mariji, ki biva na Ježici št. 42 pri Ljubljani. — Ignacij Lampe se je naznanil svoji ženi Mariji, ki staneje v Ljubljani, Cesta na Loko št. 15. Piše, da se nahaja v mestu Ashabadu, ki leži v zakaspiškem okraju na železnici blizu rusko-perzijske meje, odkoder ji pošilja srčne pozdrave.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padel je na bojišču znani ljubljanski sportsman, kadet Fr. Bremec. Njegov tovariš piše z bojišča: Ob Dnjestru se je naš polk posebno odlikoval. Mnogo jih je padlo, med njimi, žal, tudi naš nogometni prvak, kadet Fr. Bremec Radi smo ga imeli, vedno dobre volje, vedno šaljiv, pogumen in hladnokrven nam je bil pravi vzor slovenskega vojaka. Predno so se naše vrste pripravile na nasok, nam je dejal: "Naprej iti se prav nič ne bojim, samo pred jurišem mi je nekoliko tesno, ker me bo zapeljal moj prežihavni temperament." In res, na čelu svojega oddelka je z naravnost čudovito vero juril, kar prileti ruska krogla ter ga zadene v glavo. "Fantje, naprej!" je se kriknil in se zgrudil mrtve.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padel je na bojišču znani ljubljanski sportsman, kadet Fr. Bremec. Njegov tovariš piše z bojišča: Ob Dnjestru se je naš polk posebno odlikoval. Mnogo jih je padlo, med njimi, žal, tudi naš nogometni prvak, kadet Fr. Bremec Radi smo ga imeli, vedno dobre volje, vedno šaljiv, pogumen in hladnokrven nam je bil pravi vzor slovenskega vojaka. Predno so se naše vrste pripravile na nasok, nam je dejal: "Naprej iti se prav nič ne bojim, samo pred jurišem mi je nekoliko tesno, ker me bo zapeljal moj prežihavni temperament." In res, na čelu svojega oddelka je z naravnost čudovito vero juril, kar prileti ruska krogla ter ga zadene v glavo. "Fantje, naprej!" je se kriknil in se zgrudil mrtve.

ljene v bližini utrdb, taborišč itd., s katerimi se prepoveduje fotografiranje in približanje ter se brezpogojno pokoriti klicem in ukazom straž ter žandarmerijskih patrulj.

Posebna dovoljenja za moko.
 Deželna vlada je izdala dosedaj večje število posebnih dovoljenj za uživanje razne vrste pšenične moke. Vsa ta dovoljenja izgube sedaj veljavo, ker se itak prodaja po vseh prodajalnah in trgovinah je nemešana pšenična moka. Tudi krušna moka, ki sicer izgleda črna, ni drugača kot prav lahko prebavljiva pšenična moka. Le nekaj vladnih dovoljenj daje pravico, uživati pšenično moko št. 0. Ta dovoljenja obdrža še svojo vrednost. Na taka dovoljenja in proti krušnim znamkam bo mestni magistrat ljubljanski oddal pšenično moko št. 0 vsak petek popoldne od 4. do 6. v mestni vojni prodajalni v Mahrovji hiši nasproti jubilejnemu mostu. Med tem časom se v mestni vojni prodajalni ne bo oddajalo drugega blaga. V mestni vojni prodajalni se dobi le moka št. 0, dočim prodajajo pšenično moko vseh vrst vsi molarji in trgovci.

STAJERSKO.

V ruskem ujetništvu. Karol Mlakar, stajerski Slovenec, se je oglašil svojem prijatelju, ki biva v Ponikvah. Piše iz sibirske gubernije, ki se razprostira ob desnem bregu veličastne Volge: Zdrav se nahajam ujet na Ruskem. Kakor pravim, zdrav sem, samo dolgčas mi je. V Rusiji, dne 18. julija 1915.

Z bojnega polja.

Anton Skrabber, doma iz Vrnskega, je malo pred svojo smrtjo pisal svojim domačim: "Bržkone imam danes zadnjič priložnost Vam od tukaj pisati. Ni mi dopuščeno tukaj, da bi Vam natančneje pisal, le toliko omenjam, da gremo proti Rusom." Drugi dan je zopet pisal, ki je pa bilo njegovo zadnje pismo in v katerem je naznanil: "Danes ali jutri gremo v boj in smo čedalje boljše volje. Topovi pokajo, da je veselje. Včasih smo trkali s kozarci, a sedaj bomo z bajoneti." Kmalu potem ga je zadel ruska krogla. — Topničar Josip Supanič, doma iz Jarenine, piše: Moja edina želja je vedno bila, sestati se z bratom tukaj na bojnem polju, kar se mi je tudi večkrat po trudapolnem iskanju posrečilo. A žalibog starejši brat je prišel meseca marca živ v roke sovražnika, kar mi je moje uro tukaj na bojnem polju nekaj časa zagrenilo; a v sedanjem kritičnem času moramo pač vse pretrpeti. Mlajšega brata, ki sem ga imel še kot za neizkušenega in prišteval že večkrat med pokojne, sem pa šele po enoletnem iskanju na bojnem polju našel zdravega in imel priliko z njim par dni zaporedoma govoriti. Kako sva bila vesela, da sva se še našla zdrava in neposkodovana. Te urice skupne radosti so pač minule po bližnjem. Kmalu nas bo pet bratov na bojišču. Eden se nahaja še v vojašnici, drugi pa čaka potrjen doma poziva pod orožje. Po prestanem letu bojev se mi zdi kot čudež, da sem kljub pretečim nevarnostim ostal živ. Bili smo v metenju jeklenk, kosov železja, razpočenih šrapnelov in granat, v hudem urazu ali pa do kolena v blatu, a kljub temu smo si mnogokrat zapeli Slovenci pri naših havgah kako lepo slovensko pesem. Pred nekaj dnevi sem se tudi moral ločiti od svojega najljubšega prijatelja Slivničana Franca Dobaj. Šel je namreč nekaj bolan za kratek čas v bližnjo bolnišnico. Vsem znanecem in prijateljem pošiljajo slovenski topničarji iz mariborskega okrožja pozdrave: Josip Supanič, Josip Korpar in Fr. Fekonja. — Franč Bevc, doma iz Žegra pri Planini, piše dne 3. avgusta svoji sestri Roziki Bëve: Kmalu bo preteklo 3 mesece, odkar smo zapustili Karpat. Mnogo, da, zelo mnogo sem prebil v Karpatih. Zima me je mučila, sovražnik ne. Sedaj je toplo. V sedanjih postojankah smo že precej

KOROŠKO.

Št. Ilj ob Dravi. V vojni je padlo že nekaj farmanov; tudi učitelja sin Valčej Moro, ki je bil jako ugleden učitelj, kateri ni zaničeval našega jezika in naroda.

Št. Lenart pri Sedmih studenih. Število padlih vojakov se tu di v naši občini množi. Padli so na severnem bojišču: Janez Jaklič, krojač v Korpičah, priden in trezen fant, edini sin žalujočih starišev. Nadalje je padel Ulrik Bergman, delavec v Št. Lenartu; zapuščena žena in štiri majhne otroke. Tudi Matija Mikl podomače Čepotov v Radni vasi je umrl na Ogrskem na srčni bolezni. Zadnji je padel Peter Kepold v Radni vasi. Razentega se jih še nekaj pogreša od začetka vojne. — Dne 13. avgusta smo imeli jako žalosten pogreb. Dolgoleten cerkveni ključar in posestnik podomače Miklave na Cavi Jernej Podlipnik je ponoči 10. avgusta takle nesrečno zdrsnil in padel, da je drugi dan izdihnil svojo blago dušo. Kako je bil čistan in spoštovan, je kazalo veliko število udeležencev pri pogrebu. Dva sina blagega rajnika sta v vojni, od enega že od začetka nič ne vedo, in sedaj je smrt pobrala še očeta.

PRIMORSKO.

V ruskem ujetništvu. Jožef Gorkič iz Vrtojbe se je oglašil iz vojnega ujetništva v Rusiji. Njegov ljudje so pribežali pred vojno v Št. Vid nad Ljubljano. — Ivan Klavžar se je oglašil iz Taškenta v vroči turkeštanski deželi, kjer bivajo v Jesenjah št. 32, pošta Cerkno. — Blaž Pretnar je tudi prišel v vojno ujetništvo na Ruskem po vročih bojih v Galiciji. Nahaja se v mestu Tomsku v Sibiriji, kakor je sporočil svojem, ki bivajo v Cerknem. Pošilja prisrčne pozdrave v drago domačo vas in kliče svojem in prijateljem na srečno in veselo svidenje po vojni. — Ivan Spačal se nahaja v Novem Nikolajevsku kakor ruski vojni ujetnik. Tako je sporočil svojim dragim, ki bivajo v Vojski št. 13 pri Kostanjevici blizu Komna. — Ivan Sanein iz tržaške okolice je sporočil svojem bratu, da je še med živimi, in sicer v daljnem ruskem mestu Ufi. (Ufa leži na reki Demu v ufski guberniji v zapadnem podnožju uralskega pogrnja. Mesto Ufa šteje 49.000 prebivalcev. V ufski guberniji sta poljedelstvo in žrno-

reja glavni panogi narodnega gospodarstva.)

Iz Kobarida prihajajo pisma beguncem tako-le po dobrih treh tednih, pisma, ki jih pišejo begunci, prihajajo tja hitreje, kar kaže, da so avstrijske pošne razmere boljše kot v Italiji, tam pa tudi menda cenzurirajo pisma prav škropulozno. Iz pismem se razvidi samo, kako skrbe za svoje, katerih ni v Kobaridu, dostavljajo, da jim sicer ni nič hudega in če ne bo hujše, da že pretrpe vojno. Na enem pismu je tudi pozdrav Ivana Miklaviča, županovega brata. Poštna znamka na pismih je seveda italijanska, ali čez to prilepijo v Švici švicarsko znamko. Na vsakem pismu je seveda polno pečatov cenzur.

Primorski begunci, raztreseni po Štajerskem, Avstrijskem itd., dobivajo podpore na dan 90 vin, za osebo. Ker pa se je pokazalo, da je to vsekakor premalo, so se merodajni faktorji bavili s tem vprašanjem in podali notranjemu ministru prošnjo, da bi se prispevek primerno zvišal; baje se prošnji ugodi v kratkem.

Kolera v Trstu. Poročilo z dne 21. avgusta: Število ostalih bolnikov 31, novi slučajji 3, ozdravel je 1, umrla sta 2, ostane torej 31 bolnikov. Novi slučajji so bili v ulici Cigotti št. 100, v ulici Toriell št. 10 in za kolero je obolen nekdo, ki je prišel iz Kostanjevici. Bacilosoci so v opazovalnici 4; v vili Sartorio jih je 42 v opazovalnici. Cepljenje proti kolero v Trstu se je pričelo 21. avgusta; vrši se vsak dan popoldne, pričeni ob 5. Zopetno cepljenje se izvri po osmih dneh.

Špekulacija z limonami v Trstu. V sedanjih časih, ko gre trda za živila, ko jih ni na razpolago, kakor v normalnih časih, ne manjka špekulantov, ki se hočejo okoristiti z vsakim slučajem, ki pokaže, da bi se dalo priti v kratkem času do ogromnih dobičkov. Tudi limone so naletele na svoje špekulante. Ti grdi izkoriščevalci sedanjih razmer so navili ceno limon na 50, 60 do 70 vin. komad. Ali vrezali so se, kajti dobil se je pošten trgovec, vitez Randegger, ki je začel prodajati limone po 12, 16 in 24 vin., po kvaliteti. Ali mu bodo sledili drugi?

DELO DOBI

15 gozdarjev za delati drva. Gozd je v ravnini. Plača od kvarta \$1.40. Katerega veseli, naj se oglasi na:

John Susman, Shawmut, Pa. Box 184, (16-17-9)

VABILO

na **VINSKO TRGATEV,** katero priredi Slovensko samostojno boln. podp. društvo za Greater New York in okolice, Inc., v nedeljo 19. septembra 1915 v občeznanem vrtu PRI "REVNEM LAZARJU" v Richmond Hill, L. I. Pričetek ob 1. uri popoldne. Vstopnina za osebo 50¢. Pijača prosta. Gosti v narodni noši dobrodošli! Tem potom vabimo vsa tukajšnja slovenska društva, kakor tudi posamezne rojakinje in rojake, da se "Vinske trgovce" v kolikor mogoče obilem številu udeležijo. S spoštovanjem Veselični odbor.

HVALEVREDEDN TRGOVEC.

Kadar nam trgovce kakršnekol vrste tako postreže, kakor si sami želimo, je gotovo naše pohvale vredni in je tudi zaslužni. Pa kako in kje? All takoj v njegovi trgovini! Ne, ampak pri naših prijateljih. Če človeka hvalimo vspriču njega, si lahko misli, da se iz njega delamo bedaka, ako ga pa hvalimo pri naših prijateljih, je pa gotova korist dotičnemu trgovcu. Ravnotako želim jaz sam, kadar vam ustrezem pri kupčiji, povejte to vsim znanecem, ako pa vam nisem vse po vaši volji storil, pridite nazaj, da popravim krivico.

JOSIP ZAJEC,

1378 E. 49 St., Cleveland, O. Tel. Central 6494 R.

HAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio, in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik **JOHN KUMŠE,** ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda. S spoštovanjem Upravništvo Glas Naroda.

HARMONIKE

bodisi kakršnekol vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

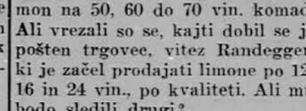
Največja farmarska naselbina.

Največja slovensko-hrvaška farmarska naselbina v Ameriki je v okolici mesta Ashland v Wisconsinu. **BLIZU 200 SLOVENCEV IN HRVATOV** lastuje zemljo v tem kraju. Naselbina je stara nad šest let in mnogo naselnicov ima že jako lepe farme, ki so najboljši dokaz, da je zemlja v tem kraju dobra in kraj ugoden za naše naselnike. Drugi vzrok, da ti naseljenci tako lepo napredujejo, je to, da jih kompanija ne zapusti, ko se enkrat naselijo, kakor se to drugod godi, temveč jim stoji na strani toliko časa, da si opomorejo. To je mogoče zato, ker je kompanija poleg njih in ne na stotine milj proč. V pospeševanje svojih interesov so si farmarji ustanovili potrebne organizacije. V korist vsakega kupeca zemlje je, da vse to upošteva. Ako hočete torej kupiti dobro zemljo na dobrem kraju, tedaj pridite ali pišite na:

The James W. Good Company Slovenian Dept., Ashland, Wis. Vsakomur se pošlje list Goodov Naselnic zastoj, ako piše ponj, če se zanima za zemljo ali ne. Še danes pišite ponj!

OGLAS. NARAVNA VINA

Cenjenim rojakom priporočam svoja

iz najboljšega grozja. Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je všteti tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel. S spoštovanjem **S. JACKSE,** Box 141, St. Helena, Cal

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

HAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penn sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Bog resnico vidi, ali ne pove je takoj.

Spisal Lev Tolstoj.
(Resnična zgodba).

(Konec.)

Nekoč po noči je šel po ječi in zagledal, da se siplje prst izpod neke postelje. Ostal je in pogledal. Kar skoči Makar Semenov izpod postelje in pogleda s prestrašeni mi očmi Aksenova. Aksenov je hotel iti mimo, da bi ga ne videl; ali Makar ga je prijel za roko in mu povedal, kako je izkopal izhod pod zidovjem in kako nosi vsak dan prst v zelencah in izsiplje na ulico, ko jih gonijo na delo. Rekel je: —

Samo molči, stari, pa izpeljem se tebe. Če poveš, pretepo mene, jaz pa tebe ne izpustim, ubijem te. Ko je Aksenov videl svojega sovražnika, iztrgal je roko in rekel: —

Uhajati mi ne koristi in, če me ubiješ, ni mi mar, saj si me že davno ubil. Povem o tebi ali pa ne, kakor mi Bog položi na srce.

Drugi dan, ko so pripeljali jetnike na delo, so zapazili vojaki, da je Makar Semenov izpjal prst, začeli so iskati po ječi in našli luknjo. Načelnik je prišel v ječo in začel spraševati, kdo je izkopal luknjo? Vsi so tajili. Oni, ki so vedeli, niso izdali Makara Semenova, ker so vedeli, da ga zato pretepo, da ostane komaj živ. Tedaj se je načelnik obrnil k Aksenovu. Vedel je, da je bil Aksenov pravičen človek, in je rekel: —

Starec, ti si pravičen, povej mi pred Bogom, kdo je to storil? —

Makar Semenov je stal, kakor bi ne bilo nič, gledal na načelnika in se ni ozrl na Aksenova. Aksenovu so se tresle roke in ustne, in dolgo ni mogel izgovoriti. Misli je: "Če ga zakrijem, zakaj naj mu oprostim, ko je on mene pogubil? Naj ga poplačam za svojo muko. A če povem, gotovo ga sesekajo. No, kako zastoj mislim nanj. Ali kaj, ali bo meni lažje?"

Načelnik je rekel še enkrat: "No, kaj, stari, govori resnico, kdo je izkopal rov?"

Aksenov je pogledal Makara Semenova in rekel: —

Ne morem povedati, vaše blagorodje. Bog mi ne veli povedati. Tudi ne povem. Ker hočete, storite z menoj — oblast je v vaših rokah.

Koliko se je tudi trudil načelnik, Aksenov ni govoril nič več. Tako tudi niso zvedeli, kdo je izkopal.

Drugo noč, ko je legel Aksenov v svojo posteljo in jedva zadremal, je slišal, da je nekdo prišel in sedel k njegovim nogam. Pogledal je v temi in spoznal Makara. Aksenov je rekel: —

Česa se potrebuješ od mene? Kaj delaš tu?

Makar Semenov je molčal. Aksenov je vstal in rekel: — Česa iščeš? — Pojdi proč! Sicer pokličem vojake.

Makar Aksenov se je nagnil bližje k Aksenovu in šepetaje rekel: Ivan Dmitrijevič, odpusti mi!

Aksenov je rekel: Kaj ti naj odpustim?

Jaz sem kupca ubil, tudi jaz sem sem tebi podtaknil nož. Hotel sem tudi tebe ubiti, ali na dvoru sem zaslišal šum; sunil sem ti nož v vrečo in izlezel skozi okno.

Aksenov je molčal in ni vedel, kaj odgovoriti. Makar Semenov je stopil s postelje, padel na zemljo in rekel: —

Ivan Dmitrijevič, odpusti mi, odpusti radi Boga! Jaz naznam, da sem jaz ubil kupca, tebe izpustite. Ti se vrneš domov.

Aksenov je rekel: Lahko je tebi govoriti, ali koliko moram jaz trpeti. Kam pojdem sedaj? ...

Zena je umrla, otroci so me pozabili; nikamor ne morem iti. ... Makar Semenov ni vstal z zemlje, bil se je z glavo ob zemljo in rekel: —

Ivan Dmitrijevič, odpusti! Ko so me tepli s knutom, mi je bilo lažje, nega sedaj gledati tebe. ... In ti si se me še usmilil, nisi povedal. Odpusti mi radi Krista. Odpusti mi, skesanemu zločincu! — In zajokal je.

Ko je Aksenov slišal, da Makar Semenov plače, zajokal je sam in rekel: —

Bog ti odpusti; morda sem jaz stokrat slabši nego ti! In nehal je tožiti o domu in ni hotel nikamor iz ječe, mislil je samo na zadnjo uro.

Makar Semenov ni poslušal Aksenova in se priznal za krivega. Ko je prišel Aksenovu odlok, da naj se vrne, — je že umrl.

Hiša Pere Fradina.

Slika iz Pariza.

Naš prijatelj, Parižan, nam je za večer objubil nekaj čisto posebnega. Par "apaških plesov" je bilo že odpravljenih in iskali smo novih utovov.

Prišli smo do Porte St. Denis ter zavili v neko stransko ulico. Bila je temna in tiha, dasiravno še ni bilo pozno zvečer. Na vogalih este je bilo opaziti sempatam tipične in nepremične postave, katere človek smatra najprvo za sence ali mrtve predmete, dokler ne zapazi beline v očeh, kadar gre mimo. Ti čakajo na nekaj. tesno zaviti v cunje ter motrijo mimoidoče s pogledi, ki prihajajo iz nepoznanega prepada.

Šli smo mimo gosto stisnjenih hiš. Parižan je obstal ter pritisnil na nekaj, kar sem smatral za črn zid. Bila so pa vrata, ki so se odprla. Vstopil smo.

Pivnica. Duh po pijači, motne petrolejke, negotovi koti in neobičajna tihoata. Tam je blestela stojnica v temnem blešku cinka in izza nje se je dvignil s stokom in puhtenjem človek, katerega bi si človek ne mogel misliti v polnem svitu solca. Morskemu psu podoben kos mesa. —

bledega, napihnjenega lica z razmršeno brado. Z dvema kretinjama je pobral od vsakega po en frank. Medtem pa smo šele zapazili, da je bil prostor napolnjen z ljudmi. Slišati je bilo šumenje praskanje ter pritaženo puhanje, kot od številnih mehov. Neki deček v sami srajci je pričel s svetilko se postavil poleg nas ter čakal.

Številne zavite postave, pijanci in praskači, so bili ljudje. Sedeli so na klopeh brez opor, se naslanjali na slednje ter spali. Hrbe so imeli mogočno skrivljene. Nihče se ni premaknil in le hropenje je bilo čuti v desetkrat obrabljenem zraku.

Videli smo, a si nismo ničesar mislili. Bil je prizor, na katerega smo bili povabljeni. Smeh, s katerim smo dali drug drugemu izraza svojemu začudenju, pa je bil nekoliko prisiljen.

Parižan je pomignil in deček je šel naprej k stopnjicam, ki so vodile v višino. Debelo, potno zidovje. Z nekako tesnostjo krog srca smo šli navzgor. Zgoraj sta bili dve, v kot stikajoči se nizki dvorani, v kojih vsaki je bila dolga ozka miza, napolnjena kot spodaj s spečimi. Prav do zadnjega kotička. Glava pri glavi je ležala na mizi, hrbet pri hrbtu je sledil ob ozki klopi, nepremično, kot okamenelo. Slišati je bilo le sopenje, grgranje in naše težke dihe. Spomnil sem se vojske kralja Matjaža, speče pod zgrnjeno goro. Čut za istinitost tega pogleda mi je že nekoliko obledel. —

Sprejel sem vase le ritem te neskončne vrste skrivljenih hrbtov in teh glav, ki so ležale kot odsekane, mirno, nepremično. Na večini teh glav so visele zamazane čepice. Velike klobase ovratnikov iz volne pa so tvorile okvir teh glav. Neopaženo sem šel mimo naravnega čuta in usmiljenja v temno deželo, ki leži za njim. Imel sem nejasno občudovanje za duha odlikovanja tega mesta, ki napravi ritmično celo bedo. Naenkrat pa sem zopet občutil, kako zaostaja kri v teh stisnjenih arterijah, kako se branijo pljuča tega okuženega zraka.

Ko sem stopil nazaj, sem zadel ob nogo enega, ki je ležal na tleh. Zganil se je in pričakoval sem divje kletvice. On pa, ki je bil moten v spanju od človeka, ki je plačal za ogledanje bede svoto, s katero bi si lahko kupil posteljo za dve noči, je le potegnil čepico ter nekaj zamrmral. Prišel sem se tresti ter mu dal polno pest cigaret, nakar sem odšel po drugih stopnjicah. Opazil sem mrzli, nedostopni izraz v obrazu Parižana. —

Šli smo mimo in preko spečih. Ležali so v kotih stopnje ter naslanjali z glavami na stopnjice. Gori v drugem nadstropju so zopet sedeli od dolgih mizah, glava za glavo in hrbet za hrbtom. Tako je slo do podstrešja, kjer je bilo nagromadene starine in več stoletij. Nikjer pa ni bilo kotička, kjer bi ne čepel skrivljen človek ter spal. Vse je dihalo v tej peklenski hiši, vse je bilo človek: tla, najtemnejši kotiček in vse, kamor je padel pogled. — Zrak je bil kot v kaki medvedji jami. Misli sem na svet, ki je ležal zunaj, na blesteče bulevarde, na z lučjo prepojene kavarne. — Nikdar, nikdar, — sem si mislil,

— ne morem več priti tja nazaj.

Šli smo zopet navzdol, deček pri nami, z lučjo v roki. Tedaj pa so nam molele iz vseh kotov nasproti roke, v katere smo poglagali cigarete in drobiž, kot da je vse dogovorjeno in se nas je postavilo na to mesto. In dočim smo s tresočimi se rokami iskali po žepih, nas je povedel deček preko odprte ograje, skozi katero se je videlo v razsvetljeno klet.

Ali je to mogoče? Videl sem v globini, prav pod nogama, del mize in na tej štiri glave spečih, dve na levi, dve na desni strani. Med cikloškimi zidovi smo šli po ozkem hodniku in povsod nam je silil v nos pokvarjeni, morečiči vzduh. Povsod je bilo opaziti to grozno enakomernost.

Naša mirnost je izginila. Prišel sem jokati in tudi Parižan je kazal znake ginjenja.

Skrbno je posvetil naš vodnik še v neko temno luknjo v zidu, nekako tako visoko, da bi mogel iti vanjo pes. Nisem hotel pogledati vanjo. Videl pa sem, da tiče tudi tam notri ljudje, kojim ni moglo dati to velikansko mesto malo prostora, da bi iztegnili svoje ude. Tudi tam notri so morali sedeti kot mrtveci v grobovih z bolešno stisnjenimi žilami, s skrčenimi nogami, da najdejo spanja, pozabljenja. ...

Ko sem stopal naprej, mi je stopalo pred oko naravnost blazno tratenje prostora v Parizu: blesteče avenije, te amaoneške reke prometa, velikanska ravnina trga Concorde, obširna dvorišča Louvra, Bois de Boulogne,

kjer se urijo brzi konji in drve avtomobili.

Polastila se me je nepopisna jeza. ...

Ko smo odhajali, nam je gospodar zadovoljno pomežknil.

S koroskega bojišča.

Vojak piše: Od začetka vojne sem na istem prostoru. Uživam čisti gorski zrak ter imam krasen razgled. Moje stanovanje je sicer luknja, katero obiščejo v deževnem vremenu močeradri in miši so stalne sostonovalke, ali kaj za to, samo da se Lah ne more zganiti naprej. Kakorhitro se pokaže laško pero, že počti strel z naše strani, potem ko je ranjen Lah, pa kriči in kliče vse Madonne na pomoč. To se mi najbolj dopade. — Streljanje pri nas je hudo, ali Lah ni dosegel do sedaj še ničesar. Pri sebi imam tudi kozo, veste, takole bela kava ne škodi jutraj, drugače imamo pa vsega dosti.

Nove baterije v Krnskem ozemlju.

Kakor poročajo pariški listi, so postavili Italijani tekem dni v ozemlju Krnske planote veliko število novih baterij, da morejo močnejše obstreljevati artilerijske črte. —

Dunaj in Budimpešta.

Dunajska "Zeit" prijavlja člančič, v katerem trdi, da sta sedaj Dunaj in Budimpešta najdražji mesti na kontinentu.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETI, CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA: SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga malo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli. ...

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sodanega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človestvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajarski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sembral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v bohr ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdajbral. ...

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir. ...

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne čez slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakomu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli književno svet in učili vse narode. ...

Financi minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojski strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Nezobje je pri: Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAKLANILO.

Cenjenim naročnikom v Utah, Colorado in New Mexico sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik,

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročila in izdajati tozadevna potrdila. Upravništvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem,

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki se bili odseparjani, cropniki ali s katerimi se je slabe ravnanje.

Bresplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili odseparjani od bankirjev, odvetnikov, trgovcev s zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kažipotev in posestnikov goštila.

Daje se informacije v naravnost tiskanih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglašiti na državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Sarge Office.

DRŽAVNI DELAVNI DEPARTMENT (State Department of Labor) BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION. Urad v mestu New Yorku: 88 East 29th St., odprt vsaki dan od 9 ure zjutraj do 5. popoldni in sredo srede od 9. do 12. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uporabno materialo za Evropejce, ki so v Ameriki, kakor tudi za mlade brke in brado. Ako se radi to materialo, zraščajo v 6 tednih krasni, rasti in dolgi lasje, kakor tudi močnim srčane brke in brado in ne bodo do odpadali in se osteli. Revmatism, kortobil ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odpravim. rane, opicline, bule, ture, krasne in grinta, potne noge, kurje oči, bradavice, ozeblino v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pošilite takoj po cenik in knjižico, pošiljem zastonj.

JAKOB WAKOČIĆ, 1093 E. 84th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA GLAS NARODA, NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDA. DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov. na 10tih straneh in vsaka stran je 104 pri 131 palca velika. Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev. Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželen atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov (IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONJI in kakoli na njih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Franklin Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi Stensko mapo cele Evrope \$1.50. Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50. Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dosepejo denarne pošiljatve tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.